

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöncim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 2,100 Lej

Fél évre ... 1,100 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések ...

Egyes szám ... 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A kereskedők.

Írta: Dr. Nagy Sándor.

A kereskedelem szellemi foglalkozás, mert az nem lényeg, ami benne kézimunka. A kereskedő agyával dolgozik: a jó kereskedő abban tűnik ki, hogy kieszelet a legkedvezőbb bevásárlási forrásokat és a szállítás praktikumát, felismeri a vevő kényelmét, akinek sokszor az izlését is irányítja és gondoskodik, hogy az áru onnan, ahol termelik vagy készítik, oda kerüljön, ahol reá szükség van és minden a maga idejében álljon rendelkezésre, egyszóval az a tevékenység, melyet Földes Béla a háború folyamán a Tudományos Akadémiában tartott felolvasásában „a termelő erők átvitelé”-nek nevez. Ez azonban nem veendő szószerinti értelemben, hiszen, mint ő maga is megállapítja, bizonyos termelési erők, mint a föld, a vízi erők, az éghajlat egyáltalán át nem ruházhatók, mások, elsősorban a munka, az embertől el nem választható, tehát a kereskedelem hatásköre voltaképpen nem maguknak az erőknek, hanem azok eredményeinek áthozatalában merül ki, — megbecsülhetetlen szolgálat a társadalom többi osztályainak! A kereskedő intelligens ember, mert sok és különböző világnézeti emberrel érintkezvén, látóköre kitágul, elméje kiélesedik és üzleti összeköttetéseit praktikus gondolkozással mérlegelvén, sokszor jobban itéli meg a külföld helyzetét, mint a politikusok és a diplomata. A kereskedő humánus, az emberi szenvedések iránt fogékony és jól tudja, hogy minden jótékonyági és humanitárius társadalmi akció elsősorban a kereskedő jószívűségére és bőkezűségére van alapítva. A kereskedőt meg kell becsülni.

Miben van tehát a magyarzata annak, hogy sok államban kereskedelem-ellenes irányzat van az állam-hatalom részéről, ami nálunk is kétségtelen és kétféle tényben nyilvánul meg: elsősorban az elviselhetetlen adókban, melyekkel a kereskedőket sújtják és számos, becsületes, törekvő existenciát tönkretesznek, másfelől törvényhozási intézkedésekkel (spekula-törvény, ellenőrzések örvé alatt folytonos zaklatások) őket emberi méltóságukban megalázzák a priori visszaélésekre és kizsákmányolásra való hajlamot tétellezven fel bennük. Sehol a nemzetgazdasági irodalomban ennek az irányzatnak pragmatikus okait nem olvastam, mert az az érv, hogy a kereskedelem improduktív, már régen elavult. Az bizonyos, hogy a hosszú századok alatt folytonosan fejlődő ellenszenvet a vallásos érzés táplálta, mely a kereskedelemben utilisztikus jelleget fedezett fel, mely az önmegtartózással, tehát a krisztusi tanítással ellentétben áll. Félremagyarázták Jézusnak ama cselekedetét, hogy az árusítókat, sőt a vásárlókat is a templomból kiverte, pedig világosan megállapítható a bibliából, hogy Jézusnak nem a kereskedés, hanem a hely ellen volt kifogása. („Az én házam az imádság háza és ti latrok barlangjává tettétek.”) A három synoptikus evangélista nem részletezi, mit árultak a kufárok, de János elbeszélése szerint ökrökkel és juhokkal is sefteltek a templomban, ami bizony nem volt épületes dolog. Persze ezek régi dolgok, de elvitázhatatlan, hogy a vallásos világnézet mindig bizonyos idegenkedéssel volt a kereskedelem iránt és ez a törvényhozásokra is hatást gyakorolt még napjainkban is.

Kereskedői nagygyűlés van ma Aradon. Kereskedőink összegyűlekeznek, hogy a szervezkedés erejével küzdjék le végre az őket megsemmisítő és megalázó irányzatot és megvédjék fenyegetett existenciájukat. Lesz-e eredmény, azt előre senki meg nem mondhatja, hiszen eddig is meg voltak a különböző védelmi intézményeik és szervezeteik (Sfátul Negustoresc, kereskedelmi kamarák, testületek, körök, csarnokok) és ilyen kérdésekben a siker nem a tömegben, hanem a vezetőknél múlik. Most engem a magyar ság kérdése is érdekel. A szervezkedésben magyar kereskedők is részt vesznek, ne felejtsek el, hogy az összes romániai kereskedők egyesülésébe lép-

vén be, magyar fajukhoz való ragaszkodásukat mindenek fölött meg kell őrizniök és politikai akció-szabadságuknak érintetlennek kell maradni. A magyar kereskedőket a legutóbbi választásokon mindenképpen megkörnyékezték egyfelől félelmettel, másfelől helyzetük javításának ígéretével, de ők felséges kitartással állottak a magyar ügy mellett. A mostani mozgalom egyik vezetője, Kun Richard, neki kell elsősorban megérteni a nagy igazságot, hogy a román nemzet akkor fogja megbecsülni a magyar kereskedőket, ha önérzetes, jó magyarok maradnak s úgy harcolnak együttes, vállvetett munkával a kereskedői érdekekért.

Uj Albaiuliát hirdet a nemzeti-parasztpárt.

Kavarodás az időszaki választások körül. — November elsejére halasztották a parlament megnyitását.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata). Az időszaki választások kérdésének felszínre vetésével ismét megindult a nyílt harc a román politikában. Ez a pártközi viaskodás egyelőre még csak a jelölések körül nyilvánul meg, de az egyes pártvezérek közlése szerint a parlament megnyitása után már jóval komolyabb összecsapások várhatók. A jelölések kérdése még nem mondható véglegesnek, a helyzet azonban úgy áll, hogy Titulescu egyetemi, Buzdugan George romani-i és Mavrodí steroineti-i jelölése minden bizonyossággal változatlanul marad. A kormány harmadik jelöltje, Popovici-Tasca iasi-i jelölése egyelőre ismét bizonytalan, miután maga a jelölt vonatkozik a kandidálástól és csak úgy hajlandó elfogadni a jelölést, ha sem a cuzisták, sem a nemzeti-parasztpárt nem állít ellenjelöltet. — Miután ezt senki nem tudja garantálni, jelöltetése legalább is ebben a pillanatban kétséges. Annál meglepőbb azonban, hogy a néppárt teljes erővel kész felvenni a harcot az időszaki választásokra és ezért Vassa Dariet Fogarasban, Lunguleac Onofreit Storojinetiben, Izvooreanut Doljban és Papacosteat Durostorban kandidálták. Baltiban Serghe Nita lép fel néppárti programmal, míg az egyetemi mandátumért Radulescu-Mortu veszi fel a harcot.

A jelölések tekintetében egyedül a nemzeti-parasztpárt hallgat már napok óta, legalább is igyekszik csak felülről figyelni az eseményeket. Ez azonban csak látszólag van így, a valóságban éppen a nemzeti-parasztpártban a legforróbb a helyzet és a Cuvantul úgy tudja, hogy még sem egészen bizonyos, hogy a nemzeti-parasztpárt nem állít ellenjelöltet Buzdugan Georgenak. A lap szerint minden a régenstanács tovább magatartásától függ, viszont azonban korántsem várható, hogy a régenstanács éppen emiatt bizonyos kompromisszumokat tehetne a nemzeti-parasztpártnak. Ha a pártnak vannak jogos kívánságai — írja a lap — akkor azokat amúgy is teljesíteni kell, mert ez államnérdek. Őva inti azonban a pártot, hogy követeléseiben túl menjen a határon, mert éppen a végletek kiélezése teremtette meg a mai visszás helyzetet, amiből rövid időn belül aligha lesz kiút. Valószínű, hogy ebben a nemzeti-parasztpárt főtákarának, Madgearunak az erdélyi román sajtóban közölt nyilatkozataira

utal a lap, aki — mint ismeretes — feltűnést keltett éles hangon jelölte meg a párt aktivitásának irányát. Ehhez a kérdéshez különben Bocu Sever dr. timis-torontali képviselő is hozzászólt. Bocu dr. súlyos vádakat támaszt a kormány ellen, amely szerinte általánosságban ignorálja Erdély és a Bánság érdekeit és ezekkel a csatolt területekkel szemben úgy viselkedik, mintha ezek gyarmatok lennének, a szabadságjogokat, a politikai tradíciót és az erdélyi nép méltóságát minduntalan megsértik és ezek a sérelmek — mondja — új Alba-Iuliát követelnek, ami az erdélyi románság szabadságának szimbóluma. Bocu dr. ezért minden erdélyi és bánsági románt felhív arra, hogy a mikor Maniu szózata elhangzik, kicsi és nagy, egyformán jelenjen meg Alba-Iulián.

A Romania című lap ugyanazon számában Vaida-Voevod, volt erdélyi minisztereinek től is közöl cikket. Ebben Vaida az erdélyi románság ellenálló erejéről ír, de szemrehányást tesz nemzetének, amiért most, amikor a kenyert és a kést a kezébe vette, nem mutat elég nemzeti öntudatot. Szerinte az öntudatot fokozni kell minden eszközzel, mert szerencsés eszköz, hogy az erdélyi románság körében népkisebbségek élnek, akinek küzdeniök kell nemzeti fennmaradásukért, tehát az erdélyi románságnak ennek a küzdelemnek a tükrében kell megerősítenie nemzeti energiáját. Távól áll tőlünk — írja Vaida — hogy a kisebbségek nemzeti létjogosultságát elvitassuk és anélkül kell népi erőnket gyarapítanunk, hogy másoknak kárt okoznánk. Politikai körökben ezek a nyilatkozatok érthető felfigyelmet váltottak ki s érdeklődéssel tekintenek a nemzeti-parasztpárti vezérek további akciója, valamint a tervezett gyulafehérvári nagygyűlés elé.

Bucuresti jelentés szerint a kormány elhatározta, hogy a parlament őszi ülészakánának megnyitását tizenöt nappal, november elsejére halasztja el.

— Románia népszövetségi delegációja. Bucurestiből jelentik: A Népszövetség szeptemberi ülészakára kiküldendő román delegációt a következő tagokból állították össze: Titulescu, Lupu, Petrescu Comnen, Măricea képviselő és Druvara Lupu dr. ma délután a miniszterelnökhöz utazott, hogy átvegye a genfi kiküldetésre vonatkozó instrukciókat. A munkaügyi miniszterium vezetői ideiglenesen Anghelescu közoktatásügyi miniszter vette át.

A belügyminiszter visszaküldte az Aradváros ellen beadott felebbezést.

A város vezetőségének véleményes jelentése után dönt csak a belügyminisztérium az autbusz közlekedés ügyében beadott felebbezés fölött.

(Arad, augusztus 27.) Az Aradi Közlöny számolt be annak idején egyedül arról, hogy Aradváros tanácsának ama határozata ellen, amely felhatalmazást adott 35 autbusz szállítására vonatkozó árlejtés kiírására, felebbezést nyújtottak be. A felebbezés — mint emlékeztetés — elsősorban kétségbevonta a felállított rentabilitási számítást, azonkívül kifogásolta azt is, hogy a városi tanács közvetlenül várható felosztása előtt, amikor belügyminiszteri vizsgálat alatt áll, akar ilyen nagy tranzakciót lebonyolítani és egészen autbuszokat vásárolni. A felebbezést, amelyet Vulpe József és Marculescu Athanáz vezetésével több aradi polgár irt alá, a város vezetősége a szabályok értelmében a belügyminisztériumnak továbbította. A minisztériumtól ma aztán visszaérkezett az oda beküldött felebbezés. A minisztérium ugyanis felkéri a város vezetőségét, hogy válaszoljon a felállított felebbezési pontokra és a válasszal együtt terjessze csak fel ismét a felebbezést a belügyminiszterhez, aki mindkét álláspont megismerése után dönt az ügyben. Városi körökben kétségtelenül nagy érdeklődéssel várják a felebbezés sorsát és a minisztérium álláspontját.

Magyar intelem a kisebbségi konferencián.

Szüllő Géza dr. nagyszabású beszéde az utódállamok magyarsága nevében. — A németországi kisebbségek kilépése nem jelentős. — Miért hagyták ott a kongresszust a németországi kisebbségek?

(Az Aradi Közlöny Genfben kiküldött tudósítójától.) A nemzeti kisebbségek genfi kongresszusa, amint az Aradi Közlöny távirata a napokban már beszámolt róla, kellemetlen akkorddal végződött. A Németországban élő lengyel, dán és lausitzi szerb kisebbségek nevében Kaczmarek dr. nyilatkozatot olvasott fel, amely a három kisebbségnek a kongresszusról való távozását jelentette be. A németországi kisebbségek azért léptek ki a szervezetből, mert a kongresszus elnöksége nem vette fel tagjai sorába a németországi friezeket. A németországi friezek túlnyomó többsége kinyilatkoztatta, hogy a konferencián megjelentek csak egy elenyésző főredékét képviselik a németországi friezeknek, akik nem tekintik magukat kisebbségnek. Ennek következtében a kongresszus elnöksége a szervezeti szabályok szerint nem vehette fel tagjai sorába a friez delegátusokat, akik idén ismét jelentkeztek. A kongresszuson képviselt lengyel, dán és lausitzi szerb németországi kisebbségek azonban ragaszkodtak a friezek felvételéhez és ezért otthagyták a kongresszust. A németországi kisebbségek száma mintegy másfél millió és így, habár az incidens igen sajnálatos, ennek a másfél millió embernek a demonstrációja nem érinti 40 millió ember mozgalmát. Egyébként a tárgyalások a kongresszus elnöksége és a kilépett németországi kisebbségek vezérei között máris megindultak és minden remény meg van arra, hogy a jövő évi kongresszusig a béke a németországi kisebbségekkel helyre áll. Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítójának alkalma volt az incidensről Wilfan József dr., kongresszusi elnökkel, és olaszországi szláv kisebbségek vezérével beszélni. A beszélgetés során Wilfan képviselő a következőképpen nyilatkozott:

A kongresszus elnöke az incidensről.

— Az eszme, amely a kongresszust létrehozta, olyan erős és életképes, hogy ilyen incidensek nem hathatnak ki rá. Természetesnek kell tekinteni, hogy a különböző meggyőződésű kisebbségeket bizonyos kérdésekben közös állásfoglalásra bírni igen nehéz, azonban az az általánosan ismert ok, amely a mostani incidenst előidézte, annyira jelentéktelen, hogy az európai kisebbségi mozgalomra nem lehet hatással. Remélem, hogy a németországi kisebbségek vezetői csakhamar maguk is be fogják látni, hogy hibát követtek el és újból közeledni fognak szervezetükhöz, amely Európa negyven millió emberét képviseli. (W. Ak.)

Szüllő Géza dr. beszéde a kongresszuson a magyar csoportok nevében.

(Ammende Ewald dr. tudósítása az Aradi Közlöny számára.) A következőkben módunkban van az Aradi Közlöny rendelkezésére bocsátani annak a beszédnek a szövegét, amelyet a kongresszus egyik alelnöke, Szüllő Géza dr., csehszlovákiai magyar képviselő tartott a kongresszus megnyitásának napján a csehszlovákiai, romániai és jugoszláviai magyar csoportok nevében:

Hölgyeim és Uraim! Az utolsó kongresszus óta eltelt idő alatt a kisebbségek sorsában semmiféle változás nem történt. Az egyboltozatot még felhők fátyolozzák, azonban már észreveszünk fényjeleket, amelyek a felhőkön át fognak törni. Az egész világ foglalkozik már a kisebbségek kérdésével és megállapíthatjuk, hogy az igazság utban van. Ennek bizonyítékai, hogy a Népszövetség, az Interparlamentáris Unió, az összes parlamentek és a sajtó a legnagyobb érdeklődést tanúsítják ügyünk iránt és ha kitartunk meggyőződésünk mellett, hogy az általunk hirdett igazság erősebb az ellenség fegyvercinél, úgy biztosra veszem, hogy munkánkat siker fogja koronázni!

Az igazi demokrácia megvédelmezi a kisebbségek ügyét.

Hölgyeim és Uraim! A mi korszakunk a demokrácia korszaka, a kifinomodott korszak, ha szabad magamat így kifejezni, amely azon a tényen alapul, hogy ma már elismerik az intelligencia és intellektualitás jogát a tömegek irányítására és vezetésére. Ha az emberi társadalom nem akar tönkre menni, úgy ki kell tartania azon elv mellett, hogy nem a születés, hanem az intelligencia az előfeltétele a vezetés jogának. Az összes kisebbségeknek tehát az a feladatuk, hogy minél inkább tökéletesítsék kulturájukat, tudományukat és intelligenciájukat, még pedig anyanyelvükön. Az emberiségnek kötelessége, hogy az intelligencia legmagasabb fokának elérésére törekedjék, mivel a mi célunk az emberi faj javítása és lehetőség szerinti tökéletesítése.

Mindazok a berendezések, amelyek a szellem és a lélek szabad fejlődését biztosítják, a világ érdekelt segítik elő és ellentétben, mindazok a berendezések, amelyek a különböző fajok szellemének szabad fejlődését meggátolják, az emberiség romlásán dolgoznak és ha a jelenlegi államok sovinizmustól elvakult államférfiaktól szemügyre vesszük, hogy ezek

miként igyekeznek megakadályozni a kisebbségek kulturájának és anyanyelveinek fejlődését, úgy megállapíthatjuk, hogy ezek az államférfiak még nagyobb rombolók, mint a bolsevisták. Abban egyet kell értenünk, hogy az igazi demokrácia megvédelmezi a kisebbségek ügyét. Azok az okok, amelyek kötelességét teszik az igazi demokráciának, hogy munkánkat támogassa és védemébe vegye, a következők:

A kisebbségek kulturális követelése.

1. Minden nép kizárólag anyanyelvén sajátíthatja el azt a kulturát, amelynek elérése az egész emberiség közös érdeke.

2. Valamely faj vagy nemzetiség fejlődése nem egyéni, hanem általános érdek, mivel a fejlettebb fajok sokkal hatásosabban munkálkodhatnak az emberiség közös érdekében.

3. Erőszak és üldözés sohasem enyhítheti a világ bajait.

4. A kieroszakolt beolvadás sohasem biztosíthatja a demokráciát, amelynek leglényegesebb karakterisztikuma: mindenkinek a maga jogát!

Ezen okok alapján az államok haladó és demokratikus politikájának el kell ismernie a kisebbségek összes jogait, amelyek őket megilletik, nem szabad megakadályozni, hogy rokon nemzetek egymással közlekedjenek, még akkor sem, ha különböző államokban élnek. Végül egy haladó és demokratikus politika sohasem akadályozhatja meg azt, hogy egy független döntőbíró a kisebbségek panaszaik enyhítésére ne törekedjék.

Az első kongresszusunkon tartott beszédemben megállapítottam, hogy a világ beteg, meg van mérgezve a kisebbségi kérdés által. Leszögeztem továbbá, hogy a kisebbségi kérdés nem megoldhatatlan probléma, nem az emberiség organizmusa beteg, hanem csupán a politika az oka a fejlődési zavarnak. Ez a zavar a kulturális autonómia és a fajok együttműködése révén megszüntethető. Két nagy példa lebeg előttünk: az Északamerikai Egyesült-Államok és Svájc. Amerikában a világ gazdaság legyőzte a sovinizmust és Svájcban az egyenlőség és az egyenjogúság szintén megteremtette a fajok békéjét. Az erőszak helyett meg kell kísérelni a kiegyenlítést és az elnyomás helyébe a szabadságot kell állítani. Ezek azok a célok, amelyeket el kell érniük, hogy nagy és nemes munkánkat siker koronázza.

A kisebbségi konferencia befejezése.

A nemzeti kisebbségek értekezletét csütörtök délután befejezték. Az állami szuverenitásról, a kisebbségi jogokról, a kisebbségek belföldi és államközi együttműködéséről szóló határozatokat elfogadták, azután az értekezlet felhívta a Népszövetséget, hogy haladéktalanul kezdjen hozzá a kisebbségi problémák komoly megoldásához.

Nagyaranyu gyógyszer-hamisítás Szatmáron.

Az egész országra kiterjed a bünszövetkezet garázdálkodása.

(Az Aradi Közlöny satmari tudósítójának távirata.) Az egész országra kiterjedő nyomozást indított a satmari rendőrség. Arról van szó, hogy egy bünszövetkezet egy világhírű német cég márkája alatt hamisított, értéktelen kotyvalékkal árasztotta el az ország legtöbb városát. A csalást úgy követték el, hogy Németországból egy vaggon eredeti gyógyszerárut rendeltek, amelynek értéke egy millió lej volt és ennek elhelyezése után a visszaérkező eredeti hordókkal bonyolították le a további rendelést, amelyeket bőven kaptak, mivel az első szállítmány kitűnő volt. A nyomozás még kezdetleges stádiumban van, de már eddig is bizonyos, hogy páratlanul álló, nagyszabású csalásról van szó, amely az egész országra kiterjedt. A legközelebbi órákban szenzációs letartóztatás várható.

Gyermek hintőpor-krém-szappan **Höfer** aláírással eredeti.

Arad védekezik a gyermekjárvány ellen

Nincs újabb megbetegedés. — Orvosok felvilágosítják a közönséget a szükséges óvintézkedésekről. — Milyen eszközökkel akadályozható meg a gyermekbénulás elterjedése.

(Arad, augusztus 27.) Nagy feltűnést keltett városszerte az a mai cikkünk, amelyben beszámoltunk arról, hogy a főleg Bucurestiben pusztító gyermekbénulási járvány Aradon is felütötte fejét. A gyermekkórházban két muszkai gyermeket ápolnak. Aradon pedig Barthl Ferenc textilgyári munkavezető öt esztendősi fiacskája betegedett meg a járványos betegség tüneteinek között. A városi főorvosi hivatal ma délután hat órára ezügyben egészségügyi bizottsági ülést is hívott össze, amelyen megbeszéltek volna, hogy a járvány terjedése esetén milyen intézkedéseket foganatosítsanak, azonban az ülésen csak hat bizottsági tag jelent meg s így határozatkép telenség miatt elmaradt az ülés. Ma különben újból beszélgetést folytattunk dr. Cucu Vazul városi főorvossal, aki kijelentette, hogy a már ismert eseteken kívül egyetlen újabbat nem jelentettek be és a helyzet szerint nincs ok félelemre. A járvány az orvosi megállapítások szerint különben az északi, leginkább a skandináv államokból indul ki.

A gyermekmenhely volt igazgatójának nyilatkozata.

Beszélgetést folytattunk ma dr. Kardos Géza aradi gyermekorvossal, a gyermekmenhely volt igazgató-főorvosával is, aki a következőket mondotta:

— A gyermekbénulási járvány négy esztendővel ezelőtt pusztított Aradon nagyobb mértékben. Most azonban — az eddigi jelek szerint — nem lépett fel járványszerűen, szórványos esetek pedig minden évben voltak. Az orvostudomány újabban behatóan foglalkozik ezzel a járvánnyal, főleg szociális szempontból, miután a betegek egy tekintélyes százaléka marad béna a betegség után. A kórokozó bacillusra nézve is folytak már kutatások. Flexner-Noguchi kutatásai szerint a betegséget egy gömbszerű bacillus okozza. A kísérletek alkalmával ezeket a bacillusokat egy majomba átoltották és a majom a betegség tipikus tüneteinek között betegedett meg. A legfontosabb a betegnek magának és főleg azoknak a tárgyaknak elkülönítése, amelyek a beteggel érintkezésbe jutottak. A kutatások eddig bebizonyították, hogy a beteg maga nem terjeszti a járványt, annál inkább azonban azok az egészséges személyek, akik a beteggel együtt vannak. Legtöbbször a felnőttek a bacillushordozók. Igen fontos a gyermekek orrának és szájának állandó dezinficiálása és erre a célra legalkalmasabbnak találom a hyperoldattal való gargarizálást.

A gyermekbénulás legveszedelmesebb fajtája a Landry-féle bénulás, azaz a felszálló bénulás, ahol először a gyermek végtagjai bénulnak meg, azután fokozatosan halad felfelé a bénulás, egészen az agyig. Itt igen sokszor halál következik be, sőt Aradon is volt már ilyen haláleset. Érdekes még, hogy a bacillus a vérben nem okoz semmi bajt. A kísérletek alkalmával befecskendezték a kórokozót az érbe, azonban a vér elpusztította a bacillust, amely kizárólag az orron, vagy a szájon keresztül, vagy bőralatti befecskendezésnél okoz betegséget. Ami a kezelést illeti, azt az illető orvos határozza meg, mert a kezelés sokféle és főleg magától a betegtől és a betegség fokától függ.

Santanai orvos a veszedelmes betegségről.

A veszedelmes betegség elleni védekezés érdekében az alábbiakban közöljük dr. Koralek Gyula santanai orvos beküldött cikkét, amely kimerítően és teljes részletességgel tájékoztat a járványról és annak esetleges meggátolásáról. Dr. Koralek Gyula cikke így szól:

A legfiatalabb járványos betegség a most fellépett gyermekbénulás. A legelső nyomát állítólag megtalálták egy egyiptomi mumia

csont-elváltozásán, de pozitív nyomokat csak a XVIII. század orvosi leírásaiban találunk, úgy, hogy bátran mondhatjuk azt, hogy aránylag fiatal betegséggel van dolgunk. Tudományosan csak 1840-ben írták azonban le. Az első nagy, kiterjedt járvány 1890-ben volt Svéd- és Norvégországban és az ezt követő években kezdődött a tulajdonképeni kutatás a betegség kórokozója és gyógyítása után, ami nagy haladást tett akkor, amikor 1908-ban sikerült a betegséget majmokra is átvinni és így állandó kísérleti anyag állott az orvosi tudomány rendelkezésére.

A lappangás 5—10 napig tart. Utána biztosan fellép a láz, amely egy naptól egy héttig, néha tovább is tart. Nagyon ritka a hidegrázás és a görcsök. Sajnos, a láz magasságából a betegség kimeneire nem lehet következtetni, mert alacsony láz mellett ép oly súlyos lehet a kimenetel, mint megfordítva. A kezdeti stádiumban leginkább vesznek részt a légzőszervek. Torokgyulladás, nátha, tüdőgyulladás a kísérő tünetek. Néha azonban ezt teljesen háttérbe szorítja a gyomorból megbetegedése, úgy, hogy ez teljesen a vérhas jellegét öltetheti fel, avagy a legmakacsabb székrekedés jelentkezik. Amilyen tarkán és egyáltalában nem karakterisztikusan jelentkeznek a fenti tünetek, olyan jellemzőek az idegrendszer részéről fellépő korai zavarok. A beteg rendkívül fájdalomérzékeny. A legkisebb érintés nagyon fájdalmas és mint-hogy néha csak körülírt helyen van meg ez a túlzékonyság, gyakran téveszthető össze vakbélgyulladással, ízületi gyulladással, ízületi rándulással, stb. A másik karakterisztikus jelenség az aluszékonyság, szabad öntudat mellett. A harmadik ilyen jelenség a nagyfokú izzadás. Ezek előzik meg a betegség tulajdonképeni rémes tünetét, a bénulások beálltát. Az előző tünetek olyan nem jellemzően változatosak, hogy sajnos, a betegségre leggyakrabban csak akkor ismerünk rá, ha a bénulás jelentkezik. Gyakran az előzmények és a bénulás között néhány napig a beteg teljesen jól érzi magát és így sűrűn vagyunk kitéve szomorú csalódásoknak. A bénulás mérve különböző.

Mi okozza a betegséget.

A bénulási idő lezajlása után következik a reparáció, amikor már több bénulás nem jön, a bénulások részleges vagy teljes visszafordulása, ez eltart 1—1 és fél évig, ami után további javulásról szó sem lehet és a benuult részek elsorvadnak. Legritkábban fordul elő csak recidiva. A betegséget felnőttek is megkaphatják, akiknél a halálozási arány körülbelül a háromszorosa a gyermekekénél. A kórokozó az u. n. szűrhető kórokozókhoz tartozik. Nagyon ellentálló úgy a kiszáradással, mint a hőmérsékletváltozásokkal szemben. A formája a mikroszkoppal való láthatóság határára álló kerekded alak. A fertőzés az orron, szájon át történik. Ami a terjedését illetően a legfontosabb, az, hogy a kórokozó nemcsak a betegnél, hanem a környezetében lévő egészségeseknél a lútdarabokon és a porban is jelen van.

A járvány, sajnos, mint az eddigi külföldi példák mutatják, nagyon hosszan húzódnak el. Előbb csak szórványos esetek jelentkeznek, ezután tömegesebb megbetegedések és ezt követi rendszerint az igazán nagy járvány. Gyermekbénulásnak nevezik azért, mert a megbetegedettek 96 százaléka 5 éven aluli, ezeknek 75 százaléka pedig rendszerint a második esztendő második felében lévőek közül kerül ki. A betegség a betegrel való érintkezés útján terjed, úgy, hogy a beteggel érintkezők viszik a bajt tovább, esetleg anélkül, hogy ők maguk megbetegednének. Étel, ital útján a betegség nem terjed, inkább a beteg lakásának holt tárgyai

és leginkább a por útján. Lehetséges, hogy a járványt rovarok csipése is terjeszti, miután leginkább augusztus-szeptemberben szokott fellépni, de ez még egyáltalán nem bizonyos dolog.

Védekezés a járvány terjedése ellen.

Miután a járvány terjedésének útjával nem vagyunk teljesen tisztában, nehéz a védekezés is ellene. Mint a fentiekből látjuk, a beteg elkülönítése egyáltalán nem elég a terjedés megakadályozásához. Minthogy a gyermekek közül szedi a legtöbb áldozatot, esetleg az iskolától való távoltartás és a gyermekek társas összejöveteleinek megakadályozása volna a legjobb szer az óvakodáshoz. Miután azonban a járvány igen soká szokott elnyúlni, úgyhogy sohse tudjuk, hogy mikor fejeződött be, az iskolák bezárása alig lehetséges és így nem marad más hátra, mint az egyéni védekezés és pedig az orr és száj dezinficiálása. A száját hidrogén-hyperoxid-dal kell öblíteni az orrba pedig mentol-salol borsav keverékéből álló port vagy kenőcsöt kell juttatni. A gyógyításra, vagy megakadályozásra biztos szerünk nincs. A szérumok közül talán a legjobb a lábadozó beteg széruma, a többi gyógyszerek közül az adrenalyln (a gyulladást terjedését akadályozza meg) és az u. n. unspecificus eljárások. Ezek azonban csak addig hathatnak, amíg a betegség nem zajlott le. A lezajlás után a villanyos és mechanikus kezelés veszi át a helyét. A betegség súlyos és a továbbterjedés megakadályozása a beteg hozzátartozóinak lelkiismeretén nyugszik. Látják a fentiekből és látják a saját betegükön a kór súlyosságát és ezért igyekezzenek a többi embertársaiktól távolmaradni, nehogy máshol is felüsse a rémes kór a fejét.

Bűnös mulasztás okozta a járvány elterjedését.

Bucuresti-i tudósítónk jelentése szerint a minisztertanács és a különböző orvosi bizottságok aggodalommal foglalkoznak a gyermek járvány terjedésével. A specialisták tanácskozása egy megdöbbentő tény hozott napvilágra. Megállapították ugyanis, hogy a gyermekparalízis már hat hónappal ezelőtt jelentkezett, de senki sem törődött azzal, hogy bármiféle óvintézkedést foganatosítsanak. Fél éven át elmulasztottak minden intézkedést. A bucaresti-i lapok a leghatározottabban követelik, hogy szigorúan vonják felelősségre mindazokat, akik a megelőző óvintézkedéseket hat hónapon át nem tették meg és ezzel a gyermekek százait juttatták a halál kezébe.

Országos akció a veszedelmes betegség legyőzésére.

Inculet miniszter elnökletével ma délelőtt egészségügyi értekezlet volt a paralizia infantila járvánnyal kapcsolatban Franasovici és Chiritescu államtitkárok részvételével. Visoianu dr. ismertette a betegség terjedésének mérvét augusztus 25-ig, amely időpontig 146 megbetegedés fordult elő. Tegnap újabb öt esetet jelentettek be. Visoianu dr. kifejtette, hogy az egész országban egyöntetű eljárással kell a járványnak gátat vetni és tökéletesen izolálni kell a fővárosi kórházakat. Inculet javasolta, hogy a fővárosba hívják össze a vidéki orvosokat, hogy együttesen tegyék meg a további intézkedéseket. A bizottság legközelebb szerdán ül össze.

— Árlejtés a város tűzfakészletének befolyarozására. Ma tartották meg a nyilvános árlejtést a város fájának az aradi állomásról való beszállítására. Három ajánlat érkezett be, közöttük a legolcsóbb Macinic Illésé, aki vagononként 450 lejt kér. Ugyancsak ma volt az árlejtés a városi fa felfűrészelésére. Itt két ajánlatot adtak be, Faggyas Antal és Mihalecz Mihály vállalkozók egységárakat állítottak fel és ezeknek kiszámítása után derül ki, melyiké az olcsóbb ajánlat. Az árlejtések eredményei a legközelebbi permanens bizottsági ülés elé kerülnek.

SCHMIDTHAUER: Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva tisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrissíti a vérkeringést, megelőzi az érlemezésedést és az öregégi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

Felállítják a városi kulturügyi osztályt Aradon.

A legfelsőbb közigazgatási bizottság engedélyezte a külön ügyosztály létesítését. — Jövőhagyták Aradváros módosított költségvetését.

(Arad, augusztus 27.) Ma érkezett haza a fővárosból Berzován János, az aradi pénzügyi szolgálat főnöke, aki a költségvetési módosítással utazott Bucurestibe. A legfelsőbb közigazgatási bizottság végre elfogadta a város költségvetését és most már csak a miniszterium aláírása kell még hogy érvénybe lépjen a már hónapok óta jövőhagyásra váró költségvetés. A legfelsőbb közigazgatási bizottság ezáltal helybenhagyta a Curte de Casatie ítélete és Popa Constantin városi kulturtanácsos felebbezése alapján a városi kulturügyi osztály felállítását, amely most újra önálló szolgálat lesz. Ebben utasítást adott Berzován Jánosnak, hogy fogjon neki már most az 1928. évi költségvetés elkészítésének, nehogy a jövőben is így elhúzódjék Arad költségvetésének ügye. Angel István dr. polgármester egyelőre még Bucurestiben marad és előreláthatólag csak kedden vagy szerdán érkezik vissza Aradra.

Volt aradi szállóigazgató — Vándorék büntársa

Az egykori orosz hadifogoly különös karrierje. — Schächter József letartóztatását rendelte el az aradi vizsgálóbíró. — Az aradi ortodox főrabbi megbélyegezte Vándorékát. — A felfedezett titkos irattár még sok új szenzációt rejtegethet magában. — Radu Pascu vizsgálóbíró érdekes nyilatkozata.

(Arad, augusztus 27.) Vándorék napvilágrakerült titkos irattára ugye lehet még újabb meglepő szenzációkat rejteget. A pénztárszekerény titkos rekeszében felfedezett és a vizsgálót további folytatására rendkívül fontos sággal ható levelek kétségtelen világot vetnek két ördögi vigyorgásu arcra, ami mögött a két Vándor-fivér vívta meg zseniális harcát a hiszékeny hitelezőkkel, ismerősökkel, sőt még hozzátartozóikkal szemben is — a bűnös milliókért.

Nyílt levelezőlapokon történt a szökés előkészítése.

A bűnügyi krónikában szinte páratlanul áll ez a tervszerűen kieszelt szélhámosági manőver, amiben a legérdekesebb mégis csak az, hogy a lefoglalt levelekből kitűnik, többnyire világos és érthető értesítésekből senki nem fogott gyanút, sőt még az a szokatlan kereskedői eljárás sem tűnt fel senkinek, hogy Vándor Bertalan nemrégiben sorra felszólította adósait, hogy amennyiben tartozásukat nyolc napon belül kiegyenlítenék, úgy a tartozás 25—30, sőt több esetben ötven százalékát is elengedi. Ugyazólván naponta érkeztek Vándor címére nyitott levelezőlapok, amelyek egyikeben Satmaron (Szatmáron) lakó apja ismerte el, az ugyazólván naponta elküldött, különböző árukat tartalmazó postacsomagokat, másikában pedig az amerikai utlevélszerzés körül teendő tekintetében jött értesítés. Schächter József például három ízben is egyszerű nyitott postai levelezőlapon közölt fontosabb momentumokat Vándorral, de hasonló értesítéseket küldött táviró útján is, anélkül, hogy bárkinek is feltűnt volna a legalább is különösnek látszó levelezgetés.

Örizzetbe veszik a bucaresti-i ügynököt.

A titkos irattárban felfedezett nagyfontosságú levelek áttanulmányozását különben mára megszakította Radu Pascu vizsgálóbíró, aki a mai nap folyamán Singer Herman timisoarai textilkereskedőt hallgatta ki. Singer — kihallgatása során — üzleti könyveivel igazolta, hogy hosszabb időn keresztül egymillió hetven ezer lej értékben vásárolt árut Vándortól, aki annak idején személyesen kereste fel őt és — legalább ő úgy mondta — felesleges raktári készletét kínálta megvételre. Singer kihallgatása egész délelőtt tartott és így a mai nap folyamán ezenkívül még csak Schächter József bucaresti-i ügynök azonnali őrizetbevételének és Vándor Satmaron (Szatmáron) lakó apja sürgős kihallgatásának elrendelése, illetve azok azonnali fogamatosítása dolgában történt intézkedés.

Új szenzációkat vár az aradi vizsgálóbíró.

Radu Pascu vizsgálóbíró különben ma

munkatársunknak elmondta, hogy a szenzációs bűnügy meglepő részletei még korántsem záródtak le, további szenzációs fordulatok még csak ezután várhatók. A vizsgálóbírónak különben is az a reménye, hogy a hatalmas bűnügy egyik-másik még homályos részében a jövő hét közepére már sikerül világosságot deríteni, lényeges azonban Schächter, valamint Schreiber Joachim aradi ortodox rabbi vallomása. Schreiber rabbi kihallgatása előreláthatólag a hétfői nap folyamán történik meg, ugyanakkorra azonban még több fontos tanút is beidéztek, akik nagyobbára a szökéssel kapcsolatos előkészületekről adnak felvilágosításokat.

Az aradi ortodox főrabbi ünnepélyes nyilatkozata.

Vándorék felfedezett titkos irattárában, mint megirtuk, egy olyan levél szerepel, amely arról szól, hogy sikerült az aradi ortodox hitközség igazolását is megszereznie, hogy ő mint rabbi működött egy erdélyi kis község-

Polgárokat nevelnek a német hercegekből

A prezumpatív német extrónörökös nem hisz a német császárság feltámadásában. — Fantasztikus híradások a német extrónörökös családi életéről.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától). Eira Hellberg dán író a napokban látogatást tett a német extrónörökös családjánál Oeisenben. A dán író hangulatos cikkben számol be arról, hogy miként készülnek az életre a volt trónörökös gyermekei. A legidősebb fiú, Vilmos, a prezumpatív extrónörökös jelenleg 20 éves és a bonni egyetemen jogot hallgat. — Amint ismeretes, a német restaurációs törekvések zászlajára a monarchisták a 20 esztendő Vilmos nevét irták, mivel tisztában vannak avval, hogy egy a Doornban élő excsászár, mint a volt trónörökös multjuktól fogva nem igen alkalmasak arra, hogy elfoglalják a viszszaállítandó német császárság trónját.

Annál nagyobb szenzációként hathat az a kijelentés, amelyet a monarchisták császárjelöltje a dán író előtt tett. Az író ugyanis megkérdezte a fiatal herceget, hogy mi a nézete Németország jövőjéről, mire Vilmos herceg habozás nélkül a következőket mondta:

— A történelmem nem ismétli meg magát. A régi idők, 1914, vagy a korábbi évek nem térnek többé vissza!

Ezekből a mondatokból kitűnik, hogy a német monarchisták császárjelöltje nem hisz a restaurációban és kalandos tervek helyett inkább komoly jogi és a nyári szünidő alatt mezőgazdasági tanulmányokkal foglalkozik. Érdekes, hogy a német birodalmi sajtó nem is vesz tudomást Vilmos herceg nyilatkozatáról.

ben. Ez a bizonyítvány azonban, épen úgy — mint Vándorék többi „hivatalos” iratai — minden bizonnyal nem egyéb jól sikerült hamisítványról. Ezt igazolja különben Schreiber Joachim aradi ortodox főrabbi mai nyilatkozata, a melyet a hívők előtt tett az ortodox zsinagógában. A zsinagóga a mai ünnepnapra zsufolásig megtelt hívőkkel és mikor felállt a szószékre a rabbi, hogy a szokásos szentbeszédet elmondja, érdekes és megható jelenet játszódott le. Schreiber főrabbi azzal kezdte beszédét, hogy őt és hitközségét belekeverték egy nagyon csunya ügybe. Először is a legmélyebb felháborodással ítélte el a Vándor-fivérek cselekedeteit. Súlyos szavakkal bélyegezte meg a szélhámos kereskedőket, akik gonosz tetteikkel nagy ártalmára vannak a zsidóságnak. A főrabbi ezután a tóra előtt ünnepélyes nyilatkozatot tett, hogy semmi része sincsen Vándor Bertalan szökésének elősegítésében és a levélben jelzett bizonyítványt nem ő adta ki, hanem azt valószínűleg hamisították. A főrabbi ünnepélyes nyilatkozata mély hatást keltett a hívek soraiban.

Jól ismerik Aradon Vándorék bucaresti-i büntársát.

Schächter József bucaresti-i ügynök, aki Vándorék utlevelét hamisított okmányok alapján megszerezte, előreláthatólag rövidesen hatósági őrizetbe kerül, mert a bucaresti-i pontos címe a rendőrség kezeiben van és különben is előállítására iránt máris megtörténtek a kellő intézkedések. Schächter Józsefet nagyon sokan ismerik Aradon. Valamikor a Központi szálloda igazgatója volt és egy ízben nagyon súlyos vádak merültek fel ellene. Az volt a gyanu, hogy Schächter, aki tulajdonképpen orosz alattvaló volt, összeköttetést tart fenn idegen államok ügynökeivel. Az aradi államrendőrség annak idején le is tartóztatta. Érdekében azonban nagyon sokan megmozdultak és Bucurestiben is interвениáltak. Egyik legagilisabb közbenjárója és ügyének szószólója épen Vándor Sándor volt. Sőt két aradi vállalkozó biztosítékot is tett le Schächter szabadonbocsátása érdekében. Miután a vádakat nem lehetett ellene beigazolni, néhány napi fogvatartás után a volt orosz fogolyt szabadon is bocsátották. Ha csak eddig nem sikerült Bucurestiből megszöknie, úgy hét esztendő után ismét visszakerül az aradi törvényszék fogházába.

Gyermekkoszik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

— A timisoarai zsidó középiskolában az 1927—28 iskolai évre a beiratások 1927. szeptember hó 1—6-ig történnek. Az összes iskolák, névszerint a 8 osztályos fiuliceum, a 4 osztályu leánygimnázium és a 4 osztályu felső kereskedelmi iskola nyilvános jogaik, vagyis a tanulók saját intézeti tanáraik előtt vizsgáznak és államérvényes bizonyítványokat kapnak. Az épülő internátus az 1927—28. tanév folyamán előreláthatólag meg fog nyitni. Bővebb felvilágosítással (válaszbélyeg) szolgál az igazgatóság.

Várkonyi Mihály és Raymond Griffith
legszebb filmje a:

Férjcsere
vigjáték.

Ma, a Marosparti mozgószipházban

Az előadások
7 ó 30 és 10 órakor kezdődnek.

Kétmillió ajándék a sikkasztó vezérigazgatónak

A bucaresti-i lapok a Monitorul Oficial panamája kapcsán súlyos vádakkal illetik Goga volt belügyminisztert. — Falcoianu a fogságban megtört és mindent bevallott, bár eleinte az öngyilkos aligazgatóra akarta áthárítani a bűnösséget. — Hogyan kezdődött a sikkasztás a hivatalos lapnál. — Titokzatos pénzküldemények Németországból, rejtelmes villavásárlás.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Monitorul Oficial-nál elkövetett nagyarányú szenzációs sikkasztás ügyének kipattanása a közvéleményben a legnagyobb felháborodást és megbotránkozást keltette. Amikor az őrizetbe vett Alexandru Falcianut, a hivatalos lap igazgatóját a rendőrségről az ügyészségre szállították, nagyobb tömeg meg akarta láncolni a hátlan főtisztviselőt, akit a rendőrök csak a saját testi épségük veszélyeztetésével monthettek meg. Az ügyészségen Ionescu főügyész ma újból kihallgatta Falcoianu vezérigazgatót és Petcu főpénztárost, s a főügyész a vádlottak vallomásáról óránként jelentést tett Stelian Popescu és Duca minisztereknek. Falcoianu tegnapi erélyes tagadása után mára magába roskadt és megtörtén ismerte be, hogy nem tudott ellenállni a pénz csábításának s amikor egy izben kényszerült helyzetében magának tartotta meg az egyik bucaresti-i nagyvállalat rendes évi közgyűléséről szóló közleményének meghirdetési díját s erre hónapok mul tán sem jöttek rá, eltökélte magában, hogy ezt a pénzszerzési módot máskor is megkísérelje.

Szövetkezés a sikkasztásra.

Egyedül azonban kockázatosnak tartotta nagyobb összeg elsikkasztását s ezért megkötötte Petcu főpénztárost, aki végül is hajlandó volt a hivatalos lap pénzeinek elsikkasztásában vele társulni. Ettől az időtől — 1925. júliusától — kezdve minden alkalmat megragadtak, hogy a hivatalos laphoz befolyt összegeket megdézsmálják, de nagyobb összegeket sikkasztottak el hamis kiutalások címén is. A vizsgálat során eddig 50 ilyen jogosulatlan kiutalásra jöttek rá, amelynek alapján nagyjából nem létező szállításokért fizettek ki közel hét millió lejt. A szállításokat — legalább a számlák szerint — rendszerint egy Filicu nevű kereskedő eszközölte, aki azonban ma könyveivel igazolta, hogy a szállított árukért kapott összeg jóval kevesebb volt, mint amennyit a Monitorul Oficial-nál utólag a számlákra ráhamisítottak.

Gyanus villavásárlás lapalapítási költségekből.

Sinaiai villájára vonatkozólag azonban még mindig tagadja Falcoianu, hogy a nagyobb értéket képviselő nyaralót az elsikkasztott összegekből vásárolta volna és erre vonatkozólag egy barátjára hivatkozik, aki állandóan nagyobb összegekkel állott volna rendelkezésére. A rendőrségen azonban megállapították, hogy a villavásárlás ideje egybeesik a „Comoara” című lap alapításával, amely ugyan nem jött létre, de az alapításhoz több millió lejt szedtek össze. Ebben az időben különben Falcoianu egyetlen estén 600.000 lejt veszített el kártyán az Automobil Klubban, amelynek tagja és estéről estére állandó vendége volt.

A főpénztáros ravasz védekezése.

Petcu főpénztáros Falcoianuval szemben erősen tagadja, hogy a sikkasztások elkövetésére társult volna Falcoianu vezérigazgatóval. Vallomása szerint ő mit sem tudott a vizs zaelésekről, az ő kötelessége volt a kiutalások kifizetésének teljesítése. Arra azonban nem tud vagy nem akar kielégítő választ adni, hogy a pénztárjelentésekben feltüntetett összegek dacára a hivatalos lap főpénztárában mindössze csak 2 lejt találtak. Sőt a leghatározottabban azt állítja, hogy a visszaélésekben tulajdonképpen egyedül csak Tomescu

Traian a bűnös, aki szántszándékkal bosszúból keverte az ügybe az ő és Falcoianu vezérigazgató személyét. Petcu persze akkor még nem tudta, hogy közben Falcoianu megtört és beismerte bűnösségét.

Hogyan pattant ki a nagy botrány.

Hogy ezt a fantasztikus védekezést azonban megkísérelte, annak érdekes oka van. Ismeretes ugyanis, hogy a Monitorul Oficialnál hosszú időn át történt visszaéléseket elsőnek Tomescu váratlan öngyilkossága robbantotta ki. A titokzatos öngyilkosság ügyében megindult rendőri vizsgálat során Falcoianu vezérigazgató utasítására hivatalos rovatcsont tartották Tomescu hivatalában s voltaképpen Falcoianu állapította meg, hogy a hivatalban nagyobb sikkasztások történtek, amelyeket aztán úgy tüntetett fel, mintha azokat Tomescu követte volna el. Másnap azonban a posta kikézbcsitette Tomescunak feleségéhez írott bucsulevelét, amely aztán megdöbbenő vádakat tartalmazott Falcoianu és Petcu ellen. Tomescuné férje bucsulevelét haladéktalanul beszolgáltatta a rendőrségnek s ez a levél aztán a veszte lett Falcoianunak és Petcunak. Falcoianu és Petcu ellen eleinte csak titokban indult meg a nyomozás, majd amikor kellő bizonyítékok jutottak a rendőrség kezébe, váratlanul őrizetbe vették mindkettőjüket, akik előtt kihallgatásuk befejezése után tegnap este 10 órakor kihirdették a letartóztatást elrendelő bírói végzést. Petcu persze mindenáron menekülni akart a büntetés től, a levélről sem tudott semmit, s ezért próbálta Tomescura tolni az egész bűnt.

Sok-sok millióba ment a játék.

A két vádlott a fogházban töltött éjszaka után ma délelőtt újabb kihallgatást kért s ekkor mindketten teljesen megtörve ismertették a szenzációs sikkasztás ügyének még homályos részleteit. Kihallgatásuk idején érkezett meg a vizsgálóbíróságra az igazságügyminisztérium hivatali vizsgálatának eredményéről szóló értesítés, amely szerint a vizsgálat során mind a három vádlott, az öngyilkossá lett Tomescu, de Falcoianu és Petcu bűnössége is kétségtelen beigazolást nyert. Ezt a közlést a vezérigazgató és a főpénztáros szó nélkül, elismerően bólogatva vették tudomásul. Megállapítást nyert különben, hogy Tomescu nemrégiben Németországból 700.000 lejt, előzőleg pedig egy izben 450.000 lejt, máskor 50.000 és később ismét 200.000 lejt küldött Falcoianunak, akivel valószínűleg a közösen szerzett „üzletek” jövedelmét felezte meg. A halott Tomescunak különben mintegy 40 millió lejt érő ingatlan és 6 millió lejt értékű ingó vagyona van és a sinaiai villa is állítólag Tomescu tényleges tulajdona volt, de bizonyos okok miatt egy évvel ezelőtt nyilvánosan Falcoianu nevére írat ta át, majd amikor Falcoianu egy alkalommal ismét nagyobb összegeket veszített kártyán, a villát Tomescu feleségére íratta. Az azonban még homályos, hogy a villa tulajdonjoga a legutóbb miért szállott vissza ismét Falcoianu nevére.

Óráról-órára bővül a vezérigazgató bünlajstroma.

Falcoianut, valamint Petcut közpénzek elsikkasztásával, hivatali visszaélésekkel és közokiratok hamisításával vádolta meg az ügyészség. Az elsikkasztott összegek nagyságát ezideig 20 millióra teszik, de nincs kizárva, hogy ennél is nagyobb az az összeg, amit a Monitorul Oficial-hoz befizetett meghirdetési és egyéb közlési díjakból elsikkasztottak. De ezenkívül család és sikkasztást követett el Falcoianu a hivatalos lap számára kiutalt újságpapírok eladásával is. A vezérigazgató az elmúlt évek alatt állítólag hét vagon újságpapírost adott el magánosoknak s ebből az eladásból származó összegeket a saját számára

tartotta meg. Tudósítónknak a belügyi és igazságügyi minisztériumokban, valamint a vizsgálóbíróságon szerzett információi szerint a vizsgálat még koránt sincs befejezve és valószínűnek tartják, hogy már a közeli napokban újabb szenzációs letartóztatások várhatók.

Goga volt miniszter ajándéka Falcoianunak.

Bucuresti-i tudósítónk esti jelentése szerint a Monitorul Oficialnál történt sikkasztás ügyében folyó vizsgálat során a Tomescu-család tagjai kijelentették, hogy az öngyilkos Tomescu csak áldozata volt bűnös tisztviselőtársainak, akik most mindent ő reá akarnak áthárítani. A mai esti lapok egyébként azt a szenzációs hírt közlik, hogy Goga volt belügyminiszter közvetlenül bukása előtt két millió lejt utalt ki Falcoianu vezérigazgatónak minden közelebbi megnevezés nélkül.

Dus aratása

volt az aradi razzsiának.

Ötvenkét férfit és nyolc nőt állított elő az aradi rendőrség.

(Arad, augusztus 27.) Az aradi államrendőrség az állambiztonsági hivatallal karöltve, tegnap esti kezdettel nagyszabású razzsiát tartott, amely a késő éjszakai órákba nyúlt bele. A razzia irányítói Filotti Zamfir rendőrprefektus és Ciurescu Tache állambiztonsági hivatali főnök voltak. A rendőrség tisztikara és detektívjei, a sziguranca tisztviselőivel megerősítve, végig járták a város utcáit, nyilvános helyiségeit, lebujait és a körültekintő kutatás meglepő eredménnyel végződött. Ötvenkét férfit sikerült előállítaniuk, akik közül huszonháromnak nincsen bejelentett lakása, sok katonaszökevény van közöttük és nyolcan utlevél és minden szükséges okmány nélkül szöktek át a határon Románia területére. Az elfogottak között van néhány foglalkozás nélküli egyén, akiknél betörőszerszámokat találtak.

A razzia során nyolc nőt is letartóztattak. Kettő közülük dacára annak, hogy alig töltötte be a tizenhárom esztendőt, titkos prostitúció vádiával került a razzia kezére. Van az elfogott nők között két feltűnő eleganciával öltözött hölgy is, akiket egy találgatásról állítottak elő. A többieket pedig mindnyájukat erkölcsrendészeti kihágás címén kísérték be. A letartóztatott nőket ma orvosi vizsgálat megejtése végett a poliklinikára szállították, ahol megállapították, hogy mindnyájan betegek. A letartóztatottak egy részét a katonai parancsnokságra szállították a többiek ellen a rendőrség indította meg az eljárást.

**Minden képzeletet felülmul!
Méreteiben hatalmas! Oriási szenzáció a**

BEN HUR.

Bemutatja az aradi

ERZSEBET MOZGÓ

Halálos szerencsétlenség érte egy amerikai magyar orvos feleségét.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Halmi Margit, Halmi Artur Amerikában élő hírneves magyar festőművész huga, Firenzében egy autókirándulás halálos áldozata lett. Az automobil egy határkönek rohant, négy utas, közöttük Halmi Margit, kiesett a kocsiból, olyan szerencsétlenül, hogy koponyatorést szenvedett és azonnal meghalt. A halálos szerencsétlenség áldozata férjével, Horn Ferenc amerikai orvossal, nemrég érkezett Európába, hogy rokonait meglátogassa. Halmi Margit tragédiája nagy részvétet keltett.

Gramofonok és lemezek

rendkívül nagyválasztékban és legolcsóbban 4439

HEGEDÜS cégnél Aradon

H I R E K.

Elhuzódik

a városi mérnökök elleni vizsgálat.

Hoiescu vezérigazgató csak a jövő héten fejezheti be a fegyelmi vizsgálatot. — Nincs terhelő adat Aradváros mérnökei ellen.

(Arad, augusztus 27.) Hoiescu Miklós közlekedésügyi miniszteri vezérigazgató ma folytatta a vizsgálatot az aradi mérnöki hivatalban. A vizsgálat mindezeideig csupán a Siclován György bűnösségére produkált bizonyítékokat, azonban a városi mérnökökre vonatkozólag semmiféle adat nem merült fel. A vezérigazgató ma meghívta dr. Borneas Gyula városi tanácsost, hogy jelenjen meg előtte és adja meg a szükséges felvilágosításokat az általa interpellált ügyre vonatkozólag, miután azonban az ürvéd nem tartózkodik Aradon és csak holnap érkezik meg, kihallgatását holnapra halasztotta el. A mai délelőtt folyamán megjelent a vezérigazgatónál Radován Milivoi v. tanácsos, aki előterjesztette bizonyítékait és adatait Siclován György ügyében, majd újabban felfedezett esetekre hívta fel a vezérigazgató figyelmét. Vallomása alapján ma délután folytatta Hoiescu vezérigazgató a helyszíni szemléket. A vizsgálat eddigi állása valószínűvé teszi azt, hogy a vezérigazgató csak hétfőn este vagy kedden délelőtt fejezi be munkáját. A mai vizsgálat befejezésével újból beszélgettünk a vezérigazgatóval, aki elmondotta a már ismert tényeket és ezuttal is leszögezte, hogy a városi mérnökök részességére vonatkozólag az eddigi vizsgálat semmiféle bizonyítékot vagy adatot nem produkált.

— Elhalasztották az elemi iskolák és óvodák megnyitását. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium elhatározta, hogy az óvodákat október 15-én, az elemi iskolákat október elsején nyitják meg. A középiskolákban rendes időben kezdődnek a tanítások.

— Oriási méretű család az erdőkisajátításoknál. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul mai számában azt a szenzációs hírt közli, hogy a hatóságok még a Monitorul Oficialnál leleplezett sikerkasztánál is nagyobb csalásnak jöttek nyomára Muscel megyében az erdőkisajátításokkal kapcsolatban. A lap a csalásról nem közöl részleteket.

— Tífuszjárvány van Aradon. Megirtuk, hogy újabb tífuszjárvány ütötte fel Aradon fejét. Ma négy új tífusz- és 3 új skarlátesetet jelentettek be az orvosi hivatalnak, amely megtette az intézkedéseket a járvány elterjedésének megakadályozására.

— Megölte a szesz. Jelentették ma az aradi ügyészségnek, hogy Sante András parnesti-i 73 éves földmives tegnap estefelé az uccán hirtelen összeesett és meghalt. Az idős ember a délután folyamán egy ottani szeszfőzdében tartózkodott és virtuskodásból több liter frissen főzött szeszt ivott meg.

— Az idel filmszezon slágere a Ben-Hur lesz, amely szeptember hó első hetétől kezdve szerepel az aradi Erzsébet-mozgó műsorán. Minden elképzelhető tulszárnyal a Fanamécég világprodukciója, amely technikailag, művészileg egyaránt veri az utóbbi idők filmremekeit (Faust, Metropolis, Sztroff Mihály). Bámulatosan megkapó realizmussal elevenednek meg Ben-Hur Juda zsidóherceg élettörténetével kapcsolatos bibliai képek, amelyek közt nem kevesebb, mint kilenc világhírű festmény is elragadtatja a közönséget. Jézus születése, a napkeleti bölcsek érkezése, a római többbevezősök, a nagy tengeri ütközet, a kocsiverseny a kiemelkedők a sok gyönyörű, több színezetű felvétel között. A film főszerepében Ramon Novarro a megtestesült művészet és érdekes, hogy épen erről a filmművészről jelentették legutóbb, hogy a hatalmas sikerei sem képezték elég köteléket a filmhez s Novarro kolostorba vonul, mint szerzetes. A gyönyörű filmszínészt tehát már nem igen nyílik alkalmá a közönségnek viszontlátni s már ez egyedül is erős ok a filmremek megtekintésére.

GYERMEKKOCSIK

legfinomabb kivitelben, gyári áron. Mindennemű javítást legolcsóbban. **Gyermekokcsitüzem** Arad, Bulev. Reg. Ferdinánd 88. (Széchenyi malom mellett.)

Októberben nyílvánosságra hozzák a konkordátumot

A megkötött szerződés hátrányos a római katolikus egyházra.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i távirati tudósítása.) Penescu meghatalmazott miniszter, Románia vatikáni követe a napokban váratlanul Bucurestibe érkezett. Egyes lapok értesülése szerint Penescu a Vatikánnal kötendő konkordátum ügyében teljes eredményt ért el s hir szerint október hó folyamán már sor kerül a megegyezés publikálására, ezt megelőzőleg pedig a konkordátum kölcsönös aláírására is. A konkordátum ügyével kapcsolatban különben a Petit Parisien római levelezője úgy értesült, hogy a konkordátumot első szövegezésében azért nem lehetett aprobáltatni, miután a román közvélemény és a sajtó az ortodox egyházak kérdésében élesen állásfoglalt ellene. Mivel azonban időközben sikerült megegyezést találni, a konkordátumon bizonyos módosításokat eszközöltek, amely most már végleges szövegének tekinthető. Hir szerint ez a módosítás a római katolikus egyháznak nem épen csekély hátrányára történt, ezt azonban a kormány külön engedményekkel fogja kárpótolni.

Kémszervezeteket lepleztek le Besszarábiában.

Letartóztattak Chisinauban egy volt orosz tisztet.

(Az Aradi Közlöny chisinaui tudósítójának távirata.) A chisinaui rendőrség mára váratlanul tömeges letartóztatást foganatosított, amelyek a napokban leplezett besszarábiai kémszervezettel vannak kapcsolatban. Mint már jelentettük, a rendőrség névtelen feljelentés alapján megfigyelés alá helyezett egy chisinaui ügynökségi irodát, amelyről kitűnt, hogy egy titkos orosz kém-

szervezet romániai központi szerve. Az eddig letartóztatottak között van Fivel Cicatin kievii volt orosz tiszt is, akit egy évvel ezelőtt kémkedés miatt 10 évi fegyházra ítélték, azonban közben sikerült megszöknie és ezután megszervezte a chisinaui kémirodát, amely közvetlenül Kievvvel tartott fent összeköttetést. A vizsgálat folyik.

— Házasság. Kell Rezső Arad, Roza Schmidt, Wien házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Kaszás Sándor és Buda Iduska, Buda Elemér, az ügyészségi iktató vezetőjének lánya, folyó hó 25-én Aradon házasságot kötöttek.

— Tűz Arad határában. Tegnap a késő esti órákban jelentették az aradi tűzoltóságnak, hogy közvetlenül a sertéshizlalda közelében egy kazal széna kigyuladt. A tűzoltóság kivonult a helyszínre és rövid idő alatt sikerült a tüzet lokalizálni.

— Köd okozta a japán katasztrófát. Tokióból jelentik: A japán flottamanővereknél történt szerencsétlenségre vonatkozólag a vizsgálat kiderítette, hogy a kétcirkáló összeütközése a köd miatt történt. Összesen 119-en fulladtak a tengerbe.

— Soffőrvizsga Aradon. Az aradi államrendőrség közlekedési ügyosztálya közli, hogy szeptember 5-én soffőrvizsga lesz. Kérvényeket szeptember elsejéig kell benyújtani a rendőrprefektúrához.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy f. hó 26-áig a 115-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— Eton vagy ubi? Hogy melyiké az első, az ma, vasárnap délután Ujaradon, a Kornett-vendéglő összes helyiségeiben, a nyomdászok rendezésében lezajló kerti ünnepélyen fog eldőlni, a női szépségversenyen. Feltűnést fognak kelteni a versenyek díjai. A női szépségverseny három díja egy-egy gyönyörű virágkosár, tömve értékes piperecikkekkel. A tekeverseny első díja egy üveg Andrényi-, egy üveg Palugyay-pezső, második díja 10 méter kolbász, harmadik két üveg Tramin. A Gutenberg-dalkör énekszámával önmagát fogja felülmúlni. Az amerikai árverés és a szerencsekerék felállítása teszi hangulatosabbá az ünnepélyt. Beléptidij délután ingyentombolával 30 lej, este a reggelig tartó táncestélyre 50 lej, családjegy (három személyre) 100 lej.

Ön lehangolt és rosszkedvű, mert aranyere sokat kellemtetlenkedik. Használjon **HAEMORSANT** meggyógyul és lelkigyensulya újra helyre áll.

— Molnár Erzsébet zongoratanítását szeptember 1-én megkezdte. Uj Neuman-ház, I., 17.

— Pellegrini Virgil vívómester szeptember 1-én rendes vívótanfolyamát a Kulturpalotában megkezdte. Hölgyek délelőtt 10—12, férfiak délután 3—8-ig.

— Románia országos ifjúsági atletikai bajnoksága az AAC Str. Teodor Serb saját telepén augusztus 28-án délelőtt 10, délután 3 órai kezdettel megkezdte belvárossal.

— Szerencséhez és vagyonhoz a legkénynebben úgy juthat, ha résztvesz az osztrák osztálysorsjáték főhúzásain. 750.000 Schillinget = cca 20 millió Leit tesz ki a főnyeremény. Valamint további 42.500 nyeremény 500.000 Sch., 250.000 Sch., 100.000 Sch., 75.000 Sch. stb., stb. értékben. Össznereményérték 9.517.000 Sch. = 240 millió Lei. Húzások 1927. szeptember 13—15 és október 10—november 17-ig. Sorsjegyárak az összes fenti húzásokra: Egész Sch. 160 = Lei 4000, fél Sch. 80 = Lei 2000, negyed Sch. 40 = Lei 1000, nyolcad Sch. 20 = Lei 500. Rendeljen azonnal a közismert „Glücksfirma Schwalm & Co”. Wien, I. Reichsratstrasse 11. A sorsjegy értékét kérjük postautalványon beküldeni. Minden rendelést postafordultával azonnal végrehajtunk. A húzások szigorú állami ellenőrzés mellett történnek.

— H. Sziklay Gizl táncitanárnő, tánciskoláját kezdők részére szeptember hó 1-én a Strada Cercetasilor 7. (Szent Pál-uccai) tánctermében megkezdte. Külön gyermek (baba)-kolonok. 4 éves kortól kezdve. Magánórák megbeszélések szerint. Kolonokban tanítva lesznek a legújabb modern táncok: Bananas-Slid, Heerbic-Jeebics, New-Blues, New-Black bottom, Charleston 1927. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás lakásán, Strada Cercetasilor 7.

— Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigynagyobodás és golyvaképződés eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek emésztőképességét kedvezően növeli. Európai és amerikai klinikusok sorvadásos egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József viz használatára folytán lényegesen enyhültek. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Orvosi hír. Dr. Windholz Béla szülész-nőorvos szabadságáról hazaérkezett s rendelését Str. Vulcan (Kazinczy-u.) 8. szám alatt Therapia sanatoriumban ismét megkezdte.

— Főnapló, leltár helyegetve. Kerpelnél. — Dr. Kilenyi Albert tanulmányutjáról visszatérve, modernül felszerelt Röntgen vizsgáló s gyógyító laboratóriumát megnyitotta. Rendelés d. e. 4-10, d. u. 3-5.

— A tanév kezdetével felhívjuk a vidéki szülők figyelmét Arad egyetlen magyar nyelvű intézetére, a Kat. Internátusra. Benne a tanulóiak nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül nyernek olcsó ellátást és gondos felügyeletet. Prospektus kapható az intézet igazgatóságánál. Címe Arad. Str. Nicu Filipescu 36. volt Flórián-u.

— Fodor magániskolában beiratások szeptember 1—9. Előkészít 5—6 éves gyermekeket ovoda helyett. Str. G. Popa (Ferdinand-u.) 3.

— A kath. gimnáziumban a beiratkozások szeptember 1—8-ig tartanak. Ez idő alatt akár szóban, akár írásban a javítóvizsgálatra utaltaknak is jelentkezniük kell, mert a későbbi beiratkozás nehézségekbe ütközik. Díjak a tavalyiak. A javítóvizsgálatok a beiratkozások után fognak megtartatni. Vidéki tanulók a kath. internátusban nyerhetnének igen jó ellátást és gondos felügyeletet. Igazgatóság.

— Thèmes Béla tánciskoláját kezdők és haladók részére megnyitja szeptember 1-én, a városi lövöld tancstermében. Tanítatnak az ideai összes táncudományok.

— Olvasóink figyelmét felhívjuk Albert Bauer (Wien, IV. Favoriten Str. 4.) bécsi bank háza számunkban leközölt hirdetésére.

Fényképek! Gyermek- és portré-fényképek, nagyítások, pasztel és aquarel képek művészi kivitelben készülnek
Nagy Géza fényképész műtermében Arad, Bul. Reg. Mária 8., földszint, megyeházzal szemben. 1081

Lyukas harisnya mint válóok.

A tanár, annak a detektívregények nyitották fel a szemét.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától). A párisi polgári bíróság tegnap elválasztotta fele ségétől Henri Boronne középiskolai tanárt. Ez a válóper bizonyos oknál fogva nagy feltűnést keltett. Boronne igazi professzorember volt. Szerette a tanulmányt és a vizsgák előtt észre vette, hogy az egyik gyermek nem figyel az előadására.

— Mit csinál az a lurkó? — kérdezte tőle s ugyanakkor már gyorsan odament a fiúhoz s kivette kezéből azt a könyvet, amelyet olvasott.

Egy detektívregény volt. Boronne elköszölte a könyvet és zsebre vágta. Otthon észbe jutott a dolog s kíváncsisággal olvasni kezdte a regényt, vajjon mi van ezekben a regényekben, ami annyira lekötötte a gyermekek figyelmét. Meglepetve tapasztalta, hogy a Sherlock Holmes-féle kalandok órára is nagy hatást tettek. Ez a hatás akkora volt, hogy benne is felébredt a detektív, attól fogva nagyobb figyelmet szentelt olyan apró-cseprő dolgoknak, amelyeket addig egyáltalán észre sem vett. Így esett meg, hogy egy ízben, amikor a felesége eltávozott otthonról, észrevette, hogy az asszony harisnyáján egy kis lyuk van. A lyuk közvetlenül a boka fölött volt. Amikor észrevette, természetesen semmiféle jelentőséget nem tulajdonított neki.

— Ugy-e, a szabónéhoz méssz — bucsuzott el feleségétől — hát csak eredj, de ne maradj sokáig...

Az asszony este nyolc órakor érkezett haza. Hogy-hogy nem, Boronne pillantása a harisnyára yedődött s meglepetve állapította meg, hogy a harisnyán levő lyuk nem ugyanazon a helyen van. Amikor elment a felesége, a jobb lábán levő harisnya volt lyukas, most pedig a ballábán levő harisnyán van a lyuk.

— Szívem heveny dobogni kezdett — váltotta a bíróság előtt a tanár — amikor ezt a megfigyelést tettem. Persze, az első pillanatban azt hittem, hogy tévedek. De aztán visszaemlékeztem arra a jelenetre, mikor a feleségem otthonról eltávozott és az ajtó felé fordulva rátette kezét a kilincsre. Ez a jelenet visszavarázsolta emlékezetembe azt is, hogy a jobb lábán feszült az a harisnya, amely lyukas volt, mert hiszen ez a lába volt közelebb a kandallóhoz.

A professzor elbeszélte, hogy ő maga is odaállott az ajtó mellé, mintha ki akarná nyitni az ajtót és ekkor megállapította, hogy csak a jobb lába lehe: a kandalló mellett. Az este nyolc órakor visszatért asszony pedig a ballábán viselte a lyukas harisnyát. De azért még mindig kétségek mardosták. Hátba téved? A következő kérdést intézte az asszonyhoz:

— Mondd, Yvonne, ha a szabónéhoz méssz, akkor a harisnyádat is le szoktad vetni? Ez a kérdés lángbágyította az asszony arcát. Pár pillanatig válaszolni sem tudott, az-

tán dadogni kezdett, majd figyelmetlenül mentgetőzött s végül felháborodva tiltakozott az „aljas gyamasítás” ellen.

— Ez a magaviselet — jelentette ki a professzor — végképen megerősítette a gyamat. Most már nem volt kétségem s egy de-

Megszökött a craiovai visszaélések főbűnöse.

Még a háboru idején született meg a bűnszövetkezet.

(Az Aradi Közlöny craiovai tudósítójának távirata.) Részletes tudósításokban adtunk hírt arról, hogy az illetékes hatóságok nagyarányu visszaélésnek jöttek nyomára a Craiovában állomásozó két hadosztály központi élelmezési irodájában. A nemrégiben történt rováncsolás alkalmával ugyanis — mint ismeretes — megállapítást nyert, hogy az intendatúra több tisztje összejártsza, hosszú időn keresztül többmillió lej elsikkasztásával károsította meg a hadikincstárt. A szenzációs felfedezés alapján több tisztet vettek őrizetbe, a legsúlyosabban vádolt Simescu kapitánynak azonban sikerült nyomtalanul eltűnie az olanesti-i csendőrségi laktanyából, ahova az ottani fűrdőhelyről szállították be. A

tektív néhány hét alatt a kezembe juttatta azokat az adatokat, amelyeknek segítségével a válóper megindítható.

A válást a bíróság kimondotta, még pedig az asszony hibájából és így az asszony semmiféle kártérítésre nem tarthat igényt.

nagyarányu sikkasztás ügyében megindult vizsgálat különben mára újabb visszaéléseket állapított meg. Az intendatúra tisztjei még állítólag a háboru alatt szövetkeztek egymással, hogy közösen nagyobb összeget fognak sikkasztani s azután külföldre menekülnek. A bevásárlások, valamint a hadosztály érdejeinek és zöldséges kertjeinek kezelése bő alkalmat nyújtottak tervük keresztülvitelére és a lelkiismeretlen tiszték éveken keresztül a legszigorubb ellenőrzést kijátszva, folytathatták üzemeiket, amíg aztán a véletlen a szenzációs bűnügyet kipattantotta. Az ügyben különben legközelebb még újabb letartóztatások is fognak történni.

Kiüldözik az idegeneket Franciaországból

Folytatódnak a tüntetések az amerikaiak ellen. — A francia belügy-miniszter szigorú rendszabályokra készül. — Közzemlére teszik a kivégzett anarchisták hamvait

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Sacco és Vanzetti kivégzése miatt a tüntetések és zavargások folynak tovább. Cherbourgban egy 4000 fős tömeg az amerikai követség felé vonult, amelyet megakart ostromolni. Barrikádokat is emeltek és a rendőrökre közöport zúdították. A kivonult tüzoltóság azután erős vizsugarakkal távolította el a tömeget a követség környékéről. Nizzában is hevesen tüntettek az amerikaiak ellen, többet közülük az uccákon inzultáltak. A rendőrség eddig 20 tüntetőt tartóztatott le. Sur le Pins fűrdőhelyen az egyik szállodában az anarchisták bombamerényeket követtek el. Marseilleben pedig a kikötőmunkások meg támadtak egy amerikai gőzöst és megakadályozták annak kirakódását. A párisi jelentések szerint a belügyminiszter tegnap jelentést tett a minisztertanácsban a zavargásokról és

azt hangoztatta, hogy minden felelősség a külföldiekre terheli, mert a párisi ember sokkal békésebb, semhogy résztvevett volna az öldöklő harcban. A belügyminiszter kijelentése nyomán arra következtettek, hogy nagyszabásu idegenrazziák lesznek Franciaországban.

A washingtoni jelentések szerint a mexikói amerikai követ tegnap jegyzéket nyújtott át a kormánynak csapatok kiküldését kérve az egyik guadaljarai bányába, ahol a kommunista bányamunkások Sacco és Vanzetti kivégzése miatt 18 amerikai és 11 angol alkalmazottat fogságba zártak. A newyorki jelentések szerint a Sacco-Vanzetti bizottság kijelentette, hogy tekintet nélkül a rendőrfőnök tiltó rendeletére a kivégzettek hamvait hétfőn az Union Square-n tartandó ülésen közzemlére teszi ki.

Automobilárlejtés Aradon.

Hat ajánlat érkezett be a város vezetőségéhez a három autobus beszerzésére vonatkozóan. — A legközelebbi tanácsülés dönt az ajánlatok sorsa felett. — A három felnyitott ajánlat nem kerülhet érdemleges elbírálás alá.

(Arad, augusztus 27.) Nagy érdeklődés előzte meg azt az árlejtést, amelyet a város vezetősége ma délre tűzött ki három autobus beszerzésére. Igen sok pályázó mellett az érdeklődők egész sora is megjelent az árlejtésen, amelyet pontban 12 órakor tartottak meg és amelyen a permanens bizottság részéről dr. Marcoviciu Vince helyettes polgármester, dr. Botioc Elek és Vass Gusztáv jelentek meg. A gépüzemek részéről Kaufmann Kamil gépüzemigazgató vett részt az ülésen. Elsősorban konstataáltak, hogy három, postán küldött ajánlat felnyitva érkezett meg, majd megkezdték a különböző ajánlatok ismertetését.

Hat ajánlat érkezett be összesen. Kálmán Adolf aradi cég Opel-autobuszokat ajánlott. Az egyik típust 330 angol fontért, plus 100.000 lejért ajánlotta, míg a másik típus ára 400 font, hozzáadva 150.000 lej. A Deutsche Lastautomobilfabrik A. G., Düsseldorf három típust ajánlott. A 21 üléses autobusz 18.000 márkáért, a 30 üléses 24.800 márkáért, a 28 üléses 26.800 márkáért ajánlotta ab német határ. Szállítási idő 8—10 nap. Mannesmann Mulag, Aachen cég 24 személyes autobuszt ajánlott 23.300 márkáért, 8 hét alatt szállítva, azzal a feltétellel, hogy a vámot a város fizeti. A Cristea G., bucuresti-i cég Renault-gyártmányu autobuszt kínált megvételre 15 úléssel 400.000 lejért. A fizetési feltételek szerint 50.000 lej azonnal fizetendő, a többi 18 hónap

alatt hat részletben. A Perry cluji (kolozsvári) cég azonnali szállításra Ford-kocsikat ajánlott. Az egyik típus ára 145.000 lej, a másiké 159.000 lej. Az aradi Ablonczy és Bustin gépkereskedelmi vállalat 16—18 üléses modern Ford-autobuszokat ajánlott, az egyik típust 258.375 lejért, a másikat 226.375 lejért. A fizetési feltételek itt a legelőnyösebbek, amennyiben a cég nem reflektál azonnali fizetésre, hanem a nyereségből óhajtja a részletfizetést heti 10.000 lejes részletekben.

Az ajánlatok felett a permanens bizottság legközelebbi ülésén dönt és azután kerül az ügy a tanács elé. Az ajánlatokhoz mellékelte fényképfelvételekből megállapítható volt, hogy a megvételre ajánlott autobuszok közül a németországi gyártmányok a legmutatósbak és legszebbek, azonban a márka magas kurzus miatt a városnak aligha áll módjában, hogy komolyan figyelembe vegye a német ajánlatokat. A vámmal és más felmerülő költségekkel együtt ugyanis egy németországi gyártmányu autobus 900.000—1.000.000 lejbe kerülne, amit Aradváros nem fizethet meg.

Városi körök véleménye szerint a három nyitva érkezett ajánlatot különben is meg fogják semmisíteni, miután a számviteli törvény szigorúan előírja, hogy az ajánlatokat lezárt és lepecsételt borítékokban kell beadni. Így valószínű, hogy a három cég ajánlata; a két német gyáré és Kálmán Adolf aradi cégé, nem is kerülhet érdemleges tárgyalás alá. A város vezetősége utána nézett annak, hogy hol és miképpen nyitották fel az ajánlatokat. Kiderült, hogy ez a három cég postán adta fel ajánlatát, amely a városi iktatóhivatalhoz érkezett be a napi postával. Miután azonban a borítékot nem jelölték meg a cégek, hogy a levél voltaiképen ajánlat, a hivatalban — szokás szerint — felbontották a három levelet és így nyitva küldték fel azokat a gazdasági hivatalhoz, ahol az árlejtést megtartották.

Ellenőrzés alá kerülnek az aradi diákok.

Az aradi rendőrprefektúra szigorú rendelettel szabályozta a diákok nyilvános megjelenését.

(Arad, augusztus 27.) A szeptember hó közepén kezdődő új tanévvel kapcsolatban a tanulók erkölcsi életének megóvása végett az aradi rendőrprefektúra a tárgyban kiadott miniszteri rendeletek alapján 1927 szeptember hó 15-től kezdődőleg minden diák vagy diákleány részére kötelezővé teszi az egyensapka, illetve egyenruha, valamint a balkaron lévő sorszám viselését. Nemkülönben szükséges, hogy a diákok mindenkor tartsák maguknál az illető iskola igazgatósága által kiadott igazolványokat is. A tanulóknak déli 12—1 és esti 6—8 óra között a Piata Avram Iancu (Szabadság-tértől) a Cloșca (Szent László)-uccáig terjedő utszakaszon az útvonal jobboldalán tilos a korzózás, de nem jelenhetnek meg színházi és mozielőadásokon, bálókban, vendéglőkben, kávéházakban és bárókban sem, ha erre az iskola igazgatóságától különleges engedéllyel nem rendelkeznek. A diákok számára tilos nyilvános helyen a dohányzás, valamint az sincs megengedve, hogy szülei vagy felnőtt hozzátartozóik kísérete nélkül esti 9 óra után az uccán tartózkodjanak. A rendőrprefektúra a tanulók erkölcsének megóvása és fenti rendelkezések szigorú betartása végett utasította a rendőri közegeket, hogy a rendeletet átlépőket nyomban tartóztassák le és indítsák meg ellenük a legszigorúbb eljárást.

Művészet.

* Legszenzációsabb szerepeiben lép fel Beregi. A rekkenő kánikula elmúltával újból kezdetét veszi a színházi szezon, amelyet megelőzőleg jelentős művészi eseménye lesz Aradnak. A publikum előtt sokáig feleltethetetlen marad Beregi Oszkár feltűnő forró sikerű aradi vendégszínháza, ami arra készítette a színház igazgatóságát, hogy az őszi szezon küszöbén újból felléptesse az Erdélyből már távozó világhírű magyar színészt. Beregi Oszkár, akinek minden szereplése hervaadatlan klasszicitást és maradandó finomságu emberábrázolást jelent, a jövő szombaton és vasárnap háromszor lép fel Aradon. Az első darab Monna Vanna, Maeterlinck világszerte ismert színműve, amely egyike a művészet legragyogóbb szerepeinek. A darab szüzséje filmszerűen izgalmas és mégis mélységesen bele-nvul az emberi lélek szakadékaiba. A következő darab Hamlet, a nagy angol költőfejedelem halhatatlan drámája, amelyet Beregi frakkban, teljesen modern felfogásban alakít. Beregi Reinhardt-nál közel ötszázszor játszotta, Moissival felváltva. Hamlet és a világkritika elragadtatással írt a nagy művész produkciójáról. Vasárnap délután, olesó helyvarakkal, Ohnet romantikus színművét, a Vasgyarost játsza Beregi az aradi társulat kiváló drámai együttessel. Az elővételi pénztár ma már nyitva van a téli színháznál.

XV. ÉVFOLYAM

Békefi Pál és B. Szalay Aranka

okleveles zenetanárok vezetése alatt álló zenelá-
zetben Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-t.) 7. II. em.
Felvételnak: kezdő és haladó növendékes
a zongora, hegedű, magánének és cimbalom tan-
szakokra. **Előkészítő tanfolyamok:**
opera, operett és cabaré színpadra. 4520

* Boross Géza és Kökény Ilona társulata Aradon. Szeptember 5, 6, 7, és 8-án, nagy eseménye lesz Arad művészi életének, amennyiben Boross Géza és Kökény Ilona, a budapesti kabaré megteremtői és legnagyobb stárjai jönnek el négy napra társulatukkal és fogják állandó derűtségben tartani az aradi közönséget. A műsört a leghíresebb kabarészerzők írták és az idei szezon gyöngyei kerülnek színre. Az előadásokra a téli színház elsejétől kezdve árusítja a jegyeket.

* Dr. Czettelné Salgó Piroska zongoraművész a tanítást szeptember elején kezdi meg lakásán, Boulevardul Reg. Ferdinand 5.

* Walter Cornelius és Gertrud Cornelius szeptember 1-én nyitják meg ismét zeneiskolájukat, ahol zongora és orgonajátékot, zeneelméletet és éneket fognak tanítani. Cim Piata Luther (Luther-tér) 3. II. emelet.

* Új színházi lap Aradon. Ma hagyta el a sajtót a Rivalda című heti folyóirat első száma. Jól eső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy ez az izlésesen kiállított, gondosan megszerkesztett színházi és művészeti hetilap Aradon készült. A művésziesen megrajzolt címlapot Betegh Béby ara-

di primadonna színes fotográfiája díszíti. Az utolsó oldalon szintén színes nyomatokban megtalálhatjuk az aradi strand-szépségek fényképeit. A szórakoztató olvasmányokat érdekes képek illusztrálják. Közöttük megtalálhatjuk Marion Mill (Deutsch Manci) Aradról elszármazott, világhírűvé vált filmművész nő nagyszerű fényképét. Érdekes felvételeket az Aradon készülő első filmdramáról, az aradi tenniszverseny és a sportéletéről megkapó képeket és olvasmányokat találhatunk még a Rivalda első számában. A gondos szerkesztés Erdős György aradi hírlapíró munkája.

* Balla Frigyes festőiskolája szeptember 1-én ismét megnyílik. Állandó fej- és aktmodell. Kedvező időjárás esetén rajzolás és festés a szabadban. Előkészít a képzőművészeti akadémiákra. Jelentkezés e hó végéig naponta délelőtt 10—12, délután 7—8 óráig, Str. Eminescu 6. sz., II. lépcső, II. em.

Fogva marad

a gyújtogatással vádolt nagykereskedő.

Galló János ártatlanságát hangoztatja az aradi vizsgálóbíró előtt. — Súlyosan terhelő adatok merültek fel a pancotai nagykereskedő ellen.

(Arad, augusztus 27.) A pancotai magtárepületek elhamvadásával kapcsolatban, — mint meg is írta az Aradi Közlöny — Gitta főügyész helyettes indítványára Radu Pascu vizsgálóbíró elrendelte Galló János ismert pancotai kereskedő tartóztatását, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy a magtárepületeket ő gyújtotta fel. Gallót az aradi ügyészség fogházába utalták be. A kereskedő a ma délelőtti kihallgatásánál kétségbeesetten tagadta az ellene felhozott súlyos vádat és igyekezett alibit igazolni a tűz kitörésének idejére. Galló védekezését azonban nem fogadták el és maután az alapos gyanúok fennállanak Gallóval szemben, a törvényszék is helybenhagyta a vizsgálóbíró döntését és a tartóztatási végzést megerősítette.

Gallóval szemben ugyanis olyan adatok birtokába jutottak a nyomozó hatóságok, amelyekből feltétlenül arra lehet következtetni, hogy a magtárakat azért gyújtotta fel, hogy a közel nyolc milliónyi biztosítási összeget megkapja. Galló a magtárakat először kisebb összegre biztosította

A kereskedő

részére a hirdetés a vagyonszerzés egyik legfontosabb kelléke. A kereskedőnek tudnia kell: hogyan, mikor és hogy hol hirdessen? Csak annak a hirdetésnek van eredménye, amelynek szövege feltűnő, a közönség szeme előtt van és olyan labban jelenik meg, amelynek nagy az olvasóközönsége. Ha azt akarja, hogy hirdetését a közönség minden rétege olvassa, úgy adja fel az **Aradi Közlöny-nek** amely a legelterjedtebb napilap, így a legjobb hirdetési organum.

ERZSÉBET MOZGO.

Ma, vasárnap d. u. 3, 1/2, 6, 1/2, 8 és 1/2 10-kor.
Holnap, hétfőn d. u. 1/2, 7 és este 1/2 10-kor utójjára

PATT és PATAÇON

MINT MILLIOMOSOK

Rendkívül szellemes és kacagtató vigjáték, feltűnő minden más Pataçon filmet

Jön! BEN-HUR VILÁGSZENZÁCIÓ. Premier egész ERDELYBEN.

Szép idő esetén az esti előadások a kerthelységben.

egy biztosító-társaság aradi vezérigynökségénél Körülbelül két hónappal ezelőtt Galló arról értesítette a társaságot, hogy az alig egy milliónyi biztosítási értéket nyolcmillióra akarja felemelni. Ugyanekkor a társaság bizalmas értesítést kapott, hogy Galló magtárakat nem érnek meg ilyen nagy összeget és állítólag Galló alakít fel is akart volna bérelni, hogy a biztosítás megkötése után a magtárakat gyujtsa fel. A társaság aradi igynöksége tudomásul vette a bizalmas figyelmeztetést és értesítette Gallót, hogy a biztosítás előtt fel akarja értékelni a magtárakat. Galló erre visszaválaszolt, hogy ezekben nincsen további szüksége a társaságra, mert már más biztosítóval lépett érintkezésbe.

Galló végül tényleg három aradi biztosító társasággal kötötte meg a nyolc milliósz tüzbiztosítást. Alig telt el néhány hét, a magtárak porig égtek. A gyanu azonnal felmerült, hogy a tüzet öngyújtás okozta és az egyik biztosító társaság cluji (kolozsvári) főigynöksége három detektívet küldött Pancotára és a detektívek azzal a trükkel akarták lepecsacolni Gallót, hogy ők a biztosító megbízásából jöttek azért, hogy a tűz által okozott kárt felbecsüljék. Galló elhitte a detektívek állításait és bizalmas lett hozzájuk, sőt pénzt is ígért nekik, ha az ő javára becsülik fel a károkat. Később olyan bizalmas közléseket tett, amelyek beigazolták a gyanút. A detektívek azt is megállapították, hogy a tüzet egy nagyobb gyertyával idézték elő. A gyertyát meggyújtva, könnyen éghető anyagok közé helyezték el. Számítás szerint a gyertya egy órahosszat éghetett míg a gyűlékony anyaghoz jutott és Galló a gyertyát meggyújtása után azonnal Aradra és innen Timisoarára utazott, bizonyára abból a célból, hogy alibit igazolhasson. A tűz kitörésekor, illetve abban az időben, amikor a tüzet észrevették, Galló tényleg nem volt Pancotán. A detektívek e pontos adatok birtokában elutaztak és megtették jelentésüket. A jelentések alapján aztán az aradi vizsgálóbíró elrendelte Galló tartóztatását. Galló ennek dacára hangoztatja ártatlanságát és táblához felebbezett szabadlábrahelyezése érdekében.

Szünetel

a Hősök Sirja-egylet munkája Aradon

(Arad, augusztus 27.) Néhány hónap óta működik csupán Aradon a Hősök-sirja egyesület, amely azonban rövid munkálkodása alatt is jelentős eredményeket ért el. Az elért siker főleg a végrehajtó-bizottság elnökét, Popovicu Miklós kapitányt, a Hősök-sirja irodájának vezetőjét dicséri, aki nem kímélt munkát és fáradságot, hogy gyarapítsa az egyesület aradi fiókjának vagyonát és hogy tényleg történjen is megfelelő intézkedés a halott hősök emlékének fenntartásáért. Az iroda néhány hónapra bezárja ajtajait, vezetője, Popovicu Miklós kapitány három hónapra eltávozik Fogarasra, ahol az őrnagyi tanfolyamot látogatja és csak az őrnagyi vizsga letétele után tér vissza Aradra. Az iroda szünetelése szeptember 1-től tart és ez alkalommal Popovicu kapitány köszönetet mond ezen a helyen is mindazoknak, akik munkájában segítettek. Egyben közli, hogy az eddigi eredményes munkálkodás egy 321,890 lejtő tőkét produkált, amelyet 20 százalékos kamatozással mellett bankban tartanak. December 1-én új erővel kezdi meg a Hősök sirja-egyesület a munkáját nemes céljának eléréseért.

Apolloban és Urániában:

az előadások ma vasárnap

3 órától kezdődnek.

Miért menekült Vér Imre az emigrációból a börtönbe?

Az egykori köztársasági vezér különös párisi szereplése. — Az ominózus tizezer frank, amely miatt Vér Imrének távoznia kellett az emigráció köréből.

(Az Aradi Közlöny Budapesti tudósítójának távirata.) A szegedi csilagbörtönből megszökött Vér Imre, mint ismeretes, nemrégiben visszatért párisi emigrációjából önként jelentkezett a magyar hatóságoknál, amely aztán letartóztatásba helyezte. A jelentkezés kapcsán sok találgatásra adott okot az, hogy vajon Vér miért hagyta ott Párist, amikor jól tudta, hogy hazájában súlyos büntetés vár rája. Maga Vér vallomása során az emigráció küzdelmének céltalanságával és reménytelenségével indokolta meg lépését. Ezzel szemben Párisból Budapestre érkezett egyének azt beszéltek, hogy Károlyi Mihály és Diener-Dénes József környezetében úgy emlékeznek meg a letartóztatott Vérről, mint akinek menekülnie kellett az emigrációból, különben végeztek volna vele s így ő biztonságosabbnak találta maga számára még a börtönt is.

Vér Imre, aki tudvalevően szembajának kezelése céljából igazságügyminiszteri engedéllyel jogerős büntetését megszakíthatta, egy unokatestvére segítségével, repülőgépen Bécsbe menekült. Innen először Felvidékre ment, ahol propaganda-körutat tartott és felolvasásainak honoráriumával utazott Párisba, ahol megelégedése valósággal felvillanyozta az évek hosszú sora óta meddő veszekedésekben elégsült emigrációt. Először Justh Ivánnál, Bethlen István gróf miniszterelnök genfi merénylőjénél szállott meg, aki akkor Kovács J. István névre szóló hamis iratokkal tartózkodott Párisban. Az emigránsoknak igazoló irásokban való szűkölködése és ennek következtében állandó zaklatásnak való kitétele adta meg az impulzust Vér Imrének, hogy Ferdinand Boussonnál kieszközölje az Emberi Jogok Ligája magyar szekciójának létesítését. A szekció aztán közölte az emigránsokkal, hogy tagsági jegyként szolgáló igazolvánnyal egyenértékűek a rendőrségi carte de identité-vel. Az igazolványokat csak tagdíjak ellenében szolgáltatták ki és így a szekció tagjainak száma rohamosan emelkedett.

A felháborodás először akkor tört ki Vér ellen, mikor kiderült, hogy a tagsági jegy minden hivatalos jelleget nélkülöz, egyáltalán nem mentesít igazoltatások és rendőrségi idézések alól. De akkor már megjelent a kétnyelvű emigrációs lap „Köztársaság” és „La République” címen. A lapot Vér Imre és Dugovich Viktor szerkesztették és az első szám élén lapvezérként Károlyi Mihály neve szerepelt, szenzációja pedig egy szines riport volt, melyben Dugovich beszámolt Károlyinének Párisba való érkezéséről. A szerkesztőség tagja volt egy Lefèvre Tibor nevű pesti fiatalember is, aki franciául nem is ért, de Tiver Lefèvre aláírású cikkei azt a látszatot kölcsönözték, mintha e francia történelmi névnek egy jelentős publicista-viselője írná azokat.

Károlyi Mihály, aki Vér állításai ellenére soha nem állott vele összeköttetésben, az első szám megjelenése után nyilatkozatot tett közvé, amelyben tiltakozott névének jogtalan felhasználása és minden olyan feltevés ellen, mintha ő bármilyen nexust is tartana fenn a lappal. Így történt aztán, hogy a második számon már nem is szerepelt Károlyi neve a lapon. A Köztársaságnak a kegyelemadófést tizezer frank rejtélyes eltűnése adta meg. Ezt az összeget Linder Béla, a Károlyi-kormány volt hadügyminisztere küldte Jugoszláviából támogatásként a lap céljaira, Vér azonban a pénzt magának tartotta meg, még Dugovichnak sem juttatott belőle, azzal az indokolással, hogy a küldemény nem a Köztársaságnak, hanem az ő személyének szólott. A tizezer frank eltűnése a Köztársaság és az Emberi Jogok Ligája magyar szekciójának megszűntetésére vezetett, mert a vezetők a történetek után nem akartak Vérral együtt dolgozni. Vér ezek után szinte bujkálni volt kénytelen Párisban, mert tartania kellett attól, hogy megverik. Beteg balszeméről is levette a fekete kötést, hogy fel ne ismerjék és óvakodott az uccán vagy társaság-

ban magyarul beszélni. Az emigráció megtagadott vele minden közösséget és így szánta rá magát, hogy megpróbálja kieszközölni Benes csehszlovák külügyminiszternél az októberi köztársaság restaurálását, abban a hiszemben, hogyha ez a lépése sikerül, megbocsátják eddigi működését, sőt az emigráció megmentőjeként fogják ünnepelni. Terve meghiusultával néhány napig Pozsonyban tartózkodott, majd önként jelentkezett a bécsi magyar követségen, ahol valósággal könyörgött Nagy követtségi tanácsosnak, hogy tartóztassák le és szállítsák át Magyarországra. Kérését azonban nem teljesítették és így cseh utlevelével, amelyet valószínűleg még 1924-ben, menekülése után a pozsonyi miniszterium állított ki számára, Sopronba utazott és jelentkezett a rendőrségen.

Közgazdaság.

Zürichben 3.21 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 27.)
Kifizetések: Berlin 36.95, Amsterdam 65.70, Newyork 163.25, London 795.50, Páris 6.42, Milano 8.96, Prága 4.86, Budapest 28.65, Zágráb 2.89, Bécs 23.08, Zürich 31.55. — Áru: márka 38.50, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.50, olasz líra 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23.20, svájci frank 38. — Pénz: márka 38, dollár 160, angol font 780, francia frank 6.30, olasz líra 8.60, cseh korona 4.70, pengő 28.20, dinár 2.70, osztrák schilling 22.90, svájci frank 30.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Augusztus hó 27.)
Kifizetések: Páris 6.37, Berlin 38.60, London 790, Newyork 162.25, Milano 8.85, Zürich 31.40, Prága 4.82, Bécs 23. — Valuták: Napoleon 6.58, német márka 38.50, leva 1.24, török líra 0.82, angol font 788, francia frank 6.49, svájci frank 31.75, drachma 2.12, dinár 2.93, dollár 160.75, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.10, magyar pengő 28.50, cseh korona 4.83.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus hó 27.)
Berlin 123.35, Amsterdam 207.85, Newyork 518.58, London 252.13.750, Páris 20.33.25, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.20, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Augusztus hó 27.)
Berlin 12.32.50, Amsterdam 207.80, Newyork 518.56.25, London 252.13.750, Páris 20.33.50, Milano 28.09, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.21, Varsó 58, Bécs 7.30.712.

= Eladott aradi ingatlanok. Özvegy Pécsy Zoltánné eladta Str. I. I. Caragiale 4. sz. házat 340.000 lejért Czárán Géza és társainak. Décey Gyula és neje eladta a Str. Aprodul Purice 39. sz. házat 160.000 lejért Kovács Elek és nejének. — Staiti György és neje eladtak a Birkás-dűlőben egy 100 négyzetöles telket 55.000 lejért Cuzman György és nejének. — Badalik Gyula és neje eladták a Str. Russu Sirianu 13. sz. házat 450.000 lejért Dr. Pichs Vilmosnak. — Alpha chemiai gyár eladott az Aradospartsoron: egy telket 10.000 lejért Kiss András nejének, egy telket 22.000 lejért Laban Péter és nejének, három telket 110.000 lejért Macinic Illés és nejének. — Özv. Jorgovits Kornélné eladta Str. Barbu

28-án Vasárnap

3, 5, 7 és 1/10 órákor

Metropolis U mindkét rész egyszerre

URANIA

N I Metropolis

méréselt helyjerek

Delavrancea 8. sz. házat 300.000 lejért Nagy Kámán és nejének. — Sipos Péter eladott a Gellin-dűlőben 1 hold 1120 öles szántót 50.000 lejért Grozav Gavril és nejének. — Netin Vasile eladott 4 hektári szántót 80.000 lejért Osztoin Arza és nejének. — Outzjahr Mihály eladott a Rozer-dűlőben egy háztelket 27.000 lejért Boar Demeter és nejének.

= A régi német állampapírok becserélési határidejének meghosszabbítása. Az Ipar- és kereskedelemügyi minisztérium leirata alapján közli az aradi kereskedelmi és iparkamara, hogy a német birodalmi pénzügyminisztérium a régi német, elértéktelenedett állampapíroknak új valorizált állampapírokkra való becserélési határidejét — utolsó terminussal — 1927. augusztus hó 31-ikéig meghosszabbította. A becserélés kedvezményében csak a régi tulajdonosok (Altbesitz) részesülnek, vagyis azok, akik 1920. július elseje óta a mai napig megszerzés nélkül tulajdonosai az állampapíroknak. A becserélés iránti kérvények alatti címre intézendők: Reichskommissar für Abkösung der Reichsanleihen alten Besitzes, Berlin, Alte Jakobstrasse 117—120. A kereskedelmi és iparkamara nyomatékosan felhívja a fenti német állampapírok tulajdonosait, hogy a becserélés iránti kérvényüket fenti napig feltétlenül küldjék el, minthogy a bejelentésre újabb határidőt nem adnak.

Halálos autóbaleset

Egy gyógyszerész-család megrendítő tragédiája.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Marasesti—Putna—Seaca közötti országúton tegnap délután egy órákor Bally focsanti gyógyszerész felesége, három gyermeke, a dajka és a soffőr autót Bacau felé indultak. Jó ideig Jordaneacu soffőr vezette a gépet, majd amikor a főútra kiértek, Bally gyógyszerész szinte erőszakkal vette át a kormányt. Az egyik éles kanyarodónál a 60 kilométeres sebességgel rohanó autó lesiklott az útról és az út melletti négy méter mély árokba zuhant. Bally gyógyszerész azonnal meghalt, felesége, gyermekei, a dajka és a soffőr súlyos sebekkel maradtak az autó alatt. Egy arra haladó autóbusz személyzete vette észre először a szerencsétlenséget s a sebesülteket azonnal a marasesti kórházba vitte. Az asszony és az egyik gyermek állapota reménytelen, míg a többi sebesültek állapotában javulás állott be.

Pazar kiállítás! Gyönyörű rendezés!

PREMIER!

keddig az

APOLLOBAN

AZ ÉLŐ ÁLARC

Pirandello „IV HENRIK” című színműve nyomán 7 felvonásban.

CONRADT VEIDT és

Eszterházy Agnessal

Ezt megelőzik!

Schmusolini, Toreador és

Ilyen az élet a Rivierán

trükk filmek.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 1/10 Méréselt helyjerek!

Jól és olcsón „Record” divatruházban Arad, vásárol! Utólérhetetlen versenyárak! Elsőrendű minőségű áruk!

Strada Eminescu (Deák F.-u.) 15. sz.

Elhárított kettős vasuti szerencsétlenség.

Sandomnici (csikszentdomonkosi) tudósítónk jelenti: Nagy szerencsétlenséget hárított el az itteni állomásnál egy mozdonyvezető ébersége. Tegnap délelőtt 11 órakor érkezett a sandomnici állomásra a Brassó felől érkező személyvonat, amely a váltóór figyelmetlensége folytán ugyanarra a vágányra futott, amelyen egy tehervonat vesztegelt. A mozdonyvezető azonban — szinte az utolsó percben — észrevette a veszélyt és hirtelen megállította a vonatot, súlyos szerencsétlenséget hárítva ezáltal el. Érdekes, hogy ugyanez a személyvonat Marosfő közelében újabb veszélyben forgott. Itt ugyanis éretlen gyerkőcök köveket és gerendákat fektettek keresztbe a sinén. A marosfői alagút előtt valóságos torlaszként egy nagy talpfát fektettek le. A mozdonyvezető észrevette idejében az akadályt és újra megállította a vonatot. Ezen a helyen nagy volt a veszély, mert ha itt kisiklik a vonat, 15 méteres töltésről zuhan le. A gyermekek szülei ellen megindult az eljárás.

SPORT

O A Meteor Kerékpár-Club szeptember 4-én délután 3 órai kezdettel tartja az AAC-pályán Valaszky-vándordíjas országos kerékpárversenyét.

Mozi.

xx Conrad Veidt és Eszterházy Ágnes játszik a főszerepet az élő álarca című monumentális filmben, mely Pirandello IV. Henrik című színműve nyomán készült. Conrad Veidt ezen szerepében felülmúlja önmagát és méltó partnere Eszterházy Ágnes. A gyönyörű rendezésű és pazar kiállítású film keddig marad az Apolló műsorán.

Rádió-műsor.

Vasárnap, augusztus 28. Wien—Grác. 16. Szórakoztató zene. 19. A salzburgi ünnepi játék közvetítése: Előadásra kerül Beethoven: Fidelio. — Stuttgart. 10. Szórakoztató zene. 20. Tarkaest, utána bohózat. — Róma. 10.30. Egyházi zene. 21.10. Szimfonikus hangverseny, utána Puccini: „Ill Tabarro”, opera. — Pozsony. 18. A házi zenekar hangversenye. 20. Zenekari hangverseny. — München. 18. Richard Strauss-est. 20. Hangverseny. — Leipzig. 8.30. Orgonahangverseny. 11. Térzene.

20. Händel: Messiás-oratórium. 22.30. Táncczene. — Frankfurt. 20.30. Goethe: Iphigenia Taurisban, utána táncczene. — Breslau. 18.15. Kamarazene. 22.30. Táncczene. — Budapest. 9. Hírek, kozmetika. 10. Zenésmise. 12. Kamarazenekari hangverseny. 15.30. A Noszty-fiu esete Tóth Marival. 19.30. A m. kir. 1. honvédszenekar hangversenye. 21.30. Kurina Simi cigányzenekarának hangversenye. 22. Jazz-band.

Hétfő, augusztus 29. Wien—Grác. 16.15. Szórakoztató zene. 21. Schumann-est. — Zágráb. 20.30. Kamarazene. 22. Táncczene. — Zürich. 20.30. Orosz dalest. 21.20. Szórakoztató zene. — Stuttgart. 20. Történelmi színmű. Róma. 17.45. Szórakoztató hangverseny. 21.10. Könnyű zene. — Prága. 17. Gramofonhangverseny. 20. A 28-ik gyalogezred zenekarának hangversenye. 21. Énekhangverseny zenekari kísérettel. 22.20. Hangversenyátvitel. Nápoly. 21. Zenekari hangverseny. — Milano. 20.45. Katonazenekari hangverseny. 23. Jazz-band. — Leipzig. 20.15. Spanyol zene, hangverseny. 21.30. Áriák és tercetek klasszikus operákból. — Frankfurt. 11. Harangjáték. 20.15. Gusztav Mahler-est. — Breslau. 20. Vidám zene. 21. Dalest. — Budapest. 9.30. 12. 15. Hírek, közgazdaság.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

Bécsi árumintavásár!

1927. szeptember 4-11-ig!

Külön rendezések:

Belga kiállítás! A Olasz kiállítás! Szovjet orosz kiállítás! Japan kiállítás! „Technikai újítások és találmányok”. Szállodal cikkek vására! Reklám-kiállítás! Rádió-vásár! Bécsi szörmedivat-szaloni Nincsen vizum! Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriából Nincsen csehszlovák átutazó vizum! A magyar átutazási vizum a vásárigazolvány előmutatásakor a határon átvehető! Jelentékeny utazási kedvezmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és az osztrák vasutakon, a Dunán, a Fekete tengeren valamint a légi közlekedésnél! Mindennemű felvilágosítással valamint vásárigazolványokkal (a 150 lej) a

Wiener Messe A. G Wien VI!

és — a lipsei őszi árumintavásár tartama alatt — a tudósító hivatalnál Leipzigban. Österreichisches Messhaus, Hain strasse 16-18. és a tiszteletbeli képviselők szolgálnak Aradon:

Kereskedelmi és Iparkamara. „Idet” utazási és szállítási vállalat Str. Berthelot 2 Schenker & Co. nemzetközi száll. váll. R.-T. Acsev.-pal. Compagnie Internationale des Wagons-Lits, Boulevard Regina Maria 18. 4409

17.45. Kurina Simi cigányzenekarának hangversenye. 20. A m. kir. opera szimfonikus zenekarának hangversenye. 21.45. Cigányzene.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közléseket nem vállalunk fel.

FELHÍVÁS.

Ügyfelem át akarván venni a Bulev. Regele Ferdinand 48. szám alatt lévő Fekete-bárány vendéglőt és szállodát, felszólítom ügyfelem nevében az összes hitelezőket, hogy követeléseiket alulírott nál három napon belül, annál is inkább jelentsék be, mert a be nem jelentett követelésekért ügyfelem semmi néven nevezendő felelősséget nem vállal.

Dr. Ursu János

ügyvéd Arad,

Bul. Reg. Ferdinand 19,

4523

ÓVAS.

Fiamért, Friedmann Ferencért, aki a Friedmann Mór és Fiai Nädlac și Pecica (nagy-laki és pécskai) baromfi export cégnek nem tagja, érette semmiféle tekintetben sem erkölcsi, sem anyagi felelősséget sem én, sem cégem nem vállal.

Friedmann Mór,

Nädlac-Pecica.

10433

Uj dohánytőzsde

Aradon, a Bulevardul Regina Maria 8. szám (Poigárl Takarékpénztár épületében)

vasárnap, f. hó 28-án reggel nyílik meg. Az összes különleges R. M. S. cikkek, váltókat, okmánybélyegeket, postakellékeket állandóan minden mennyiségben raktáron tartok. 4540

Karátsonyi György tulajdonos

Nagy, világos irodahelyiség

kiadó.

Bővebbet: Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaságnál. 4487

Terézia Felter

kozmetikai intézete. ✕ Aromassage, olcsó bőrlethen, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5. 8618

Mielőtt kályhasülkegletét beszerezné tekintse meg ahol „PUCHER” cserépkályhák raktárat Arad, Bul. Reg. Ferd 63/65 (Dangl-ház), és takaréktűzhelyek leszállított áron szerezhetők be. Átrakások, javítások, falburkolások és minden e szakmába vágó dolgok a legpontosabban végeztetnek. Szíves pártfogást kér: SZERB ANTAL kályhás-mester

Már 30 cK.-ért = 150 Leiért

kaphat 1/8 csehszlovák III. osztályu sorsjegyet.

Főnyeremény esetleg cK. kétmillió = 10,000 000 Lei.

Kis rizikóval! Csak az Ungár S. bratislával bankházánál szerezhet Nagy vagyont!

Ha azonnal rendel zárt borítékban csehszlovák osztálysorsjegyet.

A III. osztály huzása 1927. szeptember 20-án.

Főnyeremények: 1.000.000 cK., 700.000 cK., 300.000 cK., 200.000 cK. stb. stb. Össznyeremény érték 60.000.000 cK.

A III. osztályu 1/8 cK. 30 Lei 150 1/4 cK. 60 Lei 300 1/2 cK. 120 Lei 600 2/3 cK. 240 Lei 1200

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után. Huzás után azonnal küldjük a nyereményjegyzéket.

UNGÁR S. bankháza

BRATISLAVA, (Csehszlovákia.) Ventur-u. 20.

Ügyes képviselők magas jutalék mellett felvétetnek. 4408

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

TELEFON: 111. Uj és használt TELEFON: 111.

IRÓGÉPEK

prima amerikai márkák: „Underwood”, „Royal”, „Remington” stb. olcsók és jók

eladása

kedvező részletfizetésre is.

Javitása, karbantartása és ujjáalakítása

románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóműhelye!

Köszönet havi díj ellenében!

SZEGFÜ-nél ARAD, a főpostával szemben Str. Braşianu II.

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

Ki akar érettségizni? Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam Budapest, VIII., Mária Terézia-ter három.

300.000 lej kölcsön

ellenében adok 4 szobás uri lakást teljes komforttal a központban 10.000 lej évi bérért. 4493

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Vicben A ROKA vezet.

Mész, cement,

faszén, osomagolt faszén, kátrány-papír, aprított tűzifa. leszállított áron Kneffel Karoly és fia cégnél.

ŐRIZKEDJUNK

az ártalmas arckenőcsök használatát, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb főúri hölgyei a Földes Margit Crémet használják, mert zsinórban ártalmatlan és rögtön szépít.

I. rendű mangolica faj tenyészkának, köztenyésztésre kiválóan alkalmas, eladók. Holländer Testvérek Cermiu.

Zimandul-nou (zimánduffalusi) I. rendű tejet házhoz szállítok kicsinyben és nagyban szeptember 1-től. Címeket az Aradi Közlöny kiadóba kér.

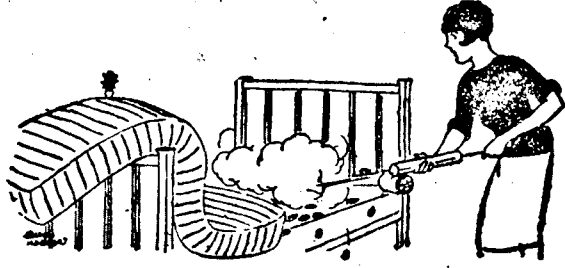
14-16 éves intelligens fiút gyakornoknak felveszünk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Női lakó felvétetik teljes ellátással. Ugyanott izletes házikoszt kapható. Arad, Str. Consistorialul 16. bent az udvarban, balra 1-ső ajtó.

Pincemester, aki bar kezelésében és konzerválásában szakértelemmel és gyakorlattal bír, nagy szőlőgazdaság részére kerestetik. Bizonyítványokkal ellátott ajánlatok Jean Economos Bucuresti, Str. Luterana 6. címre intézendők. 4486

Erős hangú zongora tánciskolának, mozinak stb. nagyon alkalmas, 4515 olcsón eladó. Arad, Strada Alexandru Gavra No. 22

Nagyon jó helyen levő belvárosi telek 222 -51, alkalmi áron eladó. Kizárólagos megbízott: Györffy „Mures” Irodája Strada Unirei 13. 15297

A FLIT gyorsan és hathatósan kiirtja a poloskákat.

A poloska a legveszedelmesebb minden rovar között, mert a vérerekbe irritáló nyálát boesájt. A poloska terjeszti a tüdővérszt, sőt a rákbetegséget is!

Tökéletes folyékony rovarirtószer!

A FLIT a hírneves entomológisták és vegyészek fáradhatatlan kutatásainak páratlan eredménye. Mint a legkifünőbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkártevőbb, legocsmányabb rovarokat... Kizárólagos vezérképviselő: DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

Kapható az összes drogériákban, gyógyszertárakban, festéküzletekben, gyarmatáru kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

Kizárólagos vezérképviselő: DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

FLIT logo and product illustration with text: ELPUSZTIT: legyet, szunyogot, poloskát, molyt, hangyát, bolhát és minden rovar. Sárga tubus, fekete sávos áthuzattal. 8186

Lelépés nélkül kiadó

két 2 szobás konyhás tágas sutorén lakás. Üzletnek, vagy ipari üzemnek alkalmas. Calea Reşnel (Padnal-ut) 40 435

UGYNOK, ki a helyi piacon ismerettséggel bír, állandó megbizatással és magas jutalékkal felvétetik. 4490 REMMORF-IRODA, Arad, Bu'vardul Carol I., 67. szám.

Kleitsch Ferenc

v. közs. légyzd UJARAD, lehola u. I. sz. n. német nyelvű deákothonában aradi (s ujaradi) középiskolai (IV. oszt.-ig) tanulók — a termény szolgáltatások mai értékkelése mellett — hozzávetőleg havi 1500 — lejért felvétetnek. Kifünő ellátás, gondos és szigorú felügyelet. Autobusz megálló a szomszédságban!

7 szó Bauer a szerencse fia

osztálysorsjegye! mindig szerencsével játszanak. Rendeljen ezért még ma zárt borítékban egy IV. osztályú vételsorsjegyet. Huzás már 1927. szept. 13-15. Sorsjegy árak: Sch. 16, Lei 400, Sch. 32, Lei 790, Sch. 64, Lei 1550, Sch. 128, Lei 3100. Albert Bauer Wien, IV. Favoriten Str. 4. Egyetlen sorsjeggyel nyerhet Ön 750.000 Schillinget, cca 20 millió lejt. Ujtási ár csak 4 Schilling — 100 Lei nyolcadonként!

Szeptember hó 1-re

bérbe kiadó 1-3 szobás lakások, bu-torozott szobák, mindenféle üzlethelyiségek, korosnak. 1-2 és 3 osztályú vendéglői lakással és felszerültek berendezéssel, vagy amékkal. — Ugyzintén gyártelepek és 20 méter hosszú műhelyhelyiségek a város minden részén. Továbbá 1-2 és 3 szobás, kertes magánházak bérbe kiadók és azonnal elfoglatlathatók. Végül olcsó magánházak, 1-3 emeletes 12-20 szobától fövedelmező bérházak. Hegyalán szőlők lakóházakkal, mármok, gépek, mindentéle butorok. Arad mellett 200 holdas fölkbirtok egyben, vagy parcellánként háztelkeknek is, ezenkívül Arad kül- és belváros részén kisebb és nagyobb telkek részletfizetésre nagyon sárgösen eladók. — Kizárólagos megbízott:

Ij. Kovács-ügynökség Arad, Str. Take Jonescu No. 2. volt Sárosl és Batthyány-ucca sarok. 4541

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe

Mindazon eladók vagy bérbeadók, akik gyorsan elakarják adni ingatlanukat vagy bérbe kiadni bármilyen ingatlan bérleményeket, vagy íres helyiségeket azonnal keressék fel HI KOVÁCS-ÜGYNÖKSÉGET a legmesszebbmenő teljes bizalommal, ahol a lehető leggyorsabban és pontos elintéztést nyer. Teljes tisztelettel vagyok kész bívük: Kovács István ügynök Arad, Str. Take Jonescu No. 2. volt Sárosl és Batthyány-u. sarok. 4542

Eladók olcsó árban

uj, befeló nyiló, 8 szárnyas ablakok, különböző méretekben. Megkínithető: Strada Take Jonescu (Sárosl-u.) 1.

Regatul României. Prefectura Judeţului Arad, Serviciul Financiar şi Economic. No. 11.570—1927. PUBLICAŢIUNE.

In conformitate cu ord. Min. de Int. No. 46889. K. din 27 X—1826. se aduce la cunoştinţa publică, că în ziua de 31. Septembrie 1927. oarele 10 a. m. se va ţine în localul Prefecturii judeţului camera No. 12 licitaţiune publică cu oferte închise cu strictă aplicare a dispoziţiunilor Art. 48, 72, 28 din legea contabilităţii Statului, pentru vânzarea efectelor reformate de îmbrăcăminte, încălţăminte, cazamament şi diferite articole vechi scoase din uz şi anume:

- 1. 5. buc. Mantale.
2. 3 buc. Bluze de pânze.
3. 107 buc. Vestoane postav.
4. 71 buc. Pantaloni.
5. 75 buc. Mânusi de lână (perechi.)
6. 27 buc. Chiupuri postav.
7. 4 buc. Căciul de miel.
8. 105 buc. Molitiere (perechi.)
9. 142 buc. Perechi Bocanci.
10. 29 buc. Snururi pentru signale.
11. 137 buc. Paturi de fier.
Caietul de sarcini se poate vedea la Biroul Serviciului Financiar în zilele oficioase între orele 11—13 din zi, iar efectele reformate în magazia Prefecturii de Poliţie Arad. 1927. luna VII. ziua 27. Sub prefect: Seful contabilului: Dr. Lazar, Ermin Stanca.

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát ujdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekruhák 600, szövetruhák 650 lejtől kezdve. Kérném áruházamat vételekényesen nélkül megtekinteni és személyesen meggyőződni utólrérhetetlen versenyképességéről. Angol és francia szalonok.

Iulia PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyruházása ARAD, Str. Colonel Pirlot No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. Illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlőkre válaszolunk. Ajánlatok, kelleges levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefonszáma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen legjobb az **EGGER-PETROL**. Kapható minden gyógyszerárban és droguerében. 3.91

KÉKRUHÁS KICSILÁNY PANCOTA. Akar egy kicsit szeretni és nagyon szeretve lenni? Uzenjen „Esti gyors” alatt e lapban. 4501

ALKALMAZÁS.

HÁZVEZETŐNŐI állást vállalnék. középkorú nyugdíjas özv. vagyok. inkább plébániára óhajtánék. — Postrestant „Existenc” Aradul-nou kér. 4440

KELMEFESTŐSEGÉD, ki kitűnő mintafestő és a műselyem festéséhez is ért. magas fizetéssel azonnali belépésre kerestetik a „Cristal” bérfestőudéhez. Cluj, 4481

JÓLFOZÓ minden felvétetik. Piata Catredraei (Tököl-tér) 5. I. em., aító 7. 4507

RAKTÁRNOKI vagy ehhez hasonló alkalmazást keres románul, magyarul beszélő férfit. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 4511

INTELLIGENS nő, magyar-német gyors és szépírással, mint kezdő irodai alkalmazást keres, esetleg félnapra. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4508

ORVOSI rendelőbe ügyes, megbízható kisasszonyt keresek. — Jelentkezések Goldschmidt, Str. Stroescu (Teleky) 15. 4522

KERESEK megbízható mindenenes főzőnőt jó bizonyítványokkal. Denzel-ház, I. em., aító 11. 4518

IDŐSEBB házvezetőnőt keres öreg házaspár. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4519

NŐI aktmodelt keresek. Soós festőművész. Bulv. Carol 70. Jelentkezni 5-6-ig. 4525

HÁZMESTERPÁR JÓ FIZETÉSSEL állandó alkalmazást nyerhet. A férfit lehetőleg gépész vagy lakatos legyen, a nőnek a háztartás körül kell segédkeznie. Kik kéréséhez is értenek előnyben részesülnek. Ajánkozások minden délután 5-7 óra között lehetőleg személyesen nyújtandók be Nagy Farkas irodában. Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 5. Császári Gazdasági Takarékpénztár épület. 10433

JÓ főző és egy boltileány felvétetik. Kun, Bulv. Reg. Maria (volt Ambrassy-tér) 18. 4539

MAGANOS urhoz házvezetőnőnek ajánlom szeptember 1-re. Levelet „Szeptember” feljére kérek az Aradi Közlöny kiadójaiba. 4538

BEGÉDET, izr. fiatalembert keres textilgyári lerakat. Cím Arad, Postafiók 57. 10433

DEUTSCH-FRANZÖSISCHE Erziehungsucht Stelle ab 1. September. Offerten erbeten in der Adm. des Aradi Közlöny. 4534

PERFEKT német, magyar gép- és gyorsíró állást keres. Címét „Szorgalmas” feljére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4529

LAKÁS.

BELVÁROSBAN ujonnan épült magánházban különbejáratu, szép uccai szoba kiadó, esetleg előszobával. Alkalmas irodának is. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4467

UCCAI 6 szobás parketás lakás Lutheránus templom mellett átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4467

KERESEK 3 szobás modern lakást. Pálfi Ernő Földgyár, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca.) 4505

ELEGANS, különbejáratu szoba, fürdőszoba használattal két személy részére teljes ellátással a város központjában kiadó. Cím Str. Metianu No. 12. I. em. 4499

GARZON LAKÁS, 2 szoba, elő- és fürdőszobával kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4500

BUTOROZOTT szoba kiadó. Str. Episcopul 17. (Magyar-ucca.) 4509

KÜLÖNBEJÁRATU szoba, fürdőszoba használattal magános urnak kiadó. Str. Russu Sirlanu (Aulich L.-u.) 3. I. 8. 4514

EGYSZOBÁS lakás kiadó. Cím Strada Vasile Paguba (Báthory-u.) 5. 4517

KÉT-HÁROM butorozott szobát keres család fürdőszoba és konyhával. Ajánlatok Rudolf Mossehoz. 10432

KÉT, esetleg háromszobás lakást keresek minden mellékkeliséggel belterületen azonnalra. Vas, Dacia szálloda. 4536

SZÉP egyszoba konyhás lakás kiadó. Cím Boross úrvnőskégnél. Str. Consistorului 9. (volt Batthyány-ucca.) 4530

VÉTELESELDADÁS.

SINGER varrógép. Imzszámoly. Madonna kép. fa- és szentartó, gramofon, villanylámpák, stb. eladók. Bulv. Carol 69. emelet jobbra. 4533

HIDMÉRLEGET, jókarbanlevőt megvételre keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 15297

SZÖNYEGEK, bundák, női nyereg, komplett szobaberendezések, íróasztalok, könyvszekrények, festmények, antik butorok, ebédoldványok, szezonlenterítő, gyermekkocsik, függönyök, storeok, lenvászón, női ingek, asztalok, ebédlőszék, trimó, bőrdöngők, férfi ruhák, disztárgyak, vázák, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamosági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett. Csillár raktár! Telefon 808.

ELADÓ szabadkézből 3 nagy uradalmi épület Horgostó pusztán kisjenői határban. Érdeklődni dr. Codrean kisjenői ügyvéd irodájában. 4524

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árbán való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. lobb. 1000

EGY jókarban levő IRÓGÉP elutazás miatt olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4506

MOTOREKÉK, motorfűrészek, motorok, legjobb angol gyártmány, kedvezően Kovács Soma Társánál Arad. 4502

HETVEN drb. petroleumos hordó eladó. Amos Crainic, Halmagiu, Jud. Arad. 4476

7-ES és 8-AS harisnyakötőgép olcsón eladó. Billitzer Izsák, Lipova. 4475

NEW-HUDSON Birmingham, világírú motor-kerékpárak raktáron Magyaránál. Arad, Str. Románului 5. 4477

KIS SINGER varrógép családi okok miatt eladó. Bulv. Reg. Maria 21. Rudó. 4498

ELADÓ olajmalomberendezés. Üzemnagyonbítás miatt eladó egy „Majerszky”-féle komplett Hidraulikus olajmalomberendezés. Egy új „Radiál” szita, egy új „Wulkan” daratisztító és többféle álló és függő csapágy. Cím Schillinger malom Kisjenő, Aradmegye. 4521

GÉPJAVÍTÓKI Jutányosan eladók: 1 komplett hegesztő-apparátus, 1 garnitúra Whitworth csavarmetsző készülék, 1 garnitúra internacionale készülék, 1 garnitúra metszőklupni, 1 kofácshívó, satuk, üllök, kovács- és lakatos szerszámok, stb. Érdeklődni Magyar-ház, Str. Románului (Zrinvi-ucca) garage. 4503

PIANINÓ majdnem új, keresztthuros, hárfapedálos eladó. Str. Granicerilor (Török Ignác-ucca) 27. 4537

! TÉGLA !
Ajánlunk I. osztályu nagy- és kis méretű falazótéglát és cserepet gyártelepünkön vaggonba rakva, helyben kívánatra helyszíne szállítva, a legolcsóbb napi árbán. **BRAUN GUSZTÁV** téglagyára Telefon 171. és 185.

Uj zongora és pianinó gyári árbán 45 ezertől 80 ezer leig. Legjobb minőségű keresztthuros, hárfapedálos olcsó használt zongorák. **Melis I.** Arad, Piata Avram Iancu 21. szám. Zongoraterem. 4240

Házasság

csak akkor boldog, ha butorait „ARTA” Butoriparnál szerzi be Arad, Str. Eminescu (Deák F.u) 20-22.

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árbán és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor gőztéglagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

OKTATÁS.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

Pótvizsgákra

franciából nagyon olcsón biztos sikerrel előkészítik 4928 Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Francia és német órák adását szeptember 1-től újból megkezdem

Magántanulókat felsőbb osztályokra is felolcsóssággal előkészítik. **PUY LEONKA** Arad, Strada Desseanu (Révay-ucca) 3. sz.

ELLÁTÁS.

KÉT kisebb iskolás leányka, teljes ellátással, zongoratanítás és használattal, felvétetik belvárosban, az iskolák közelében. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4485

NEGY iskolásfiú vagy leány részére kvartély és ellátás. Érdeklődni házmes-ternél Arad, Str. Gojdu 2. (Tököl-tér) sarok. 4527

INGATLAN.

CURTICI HÁZ központban, nagy magtárral, azonnal elfoglalható lakással eladó. Bővebbet Frank cukrászdában, főpostával szemben Str. Bratianu. 4528

Aikalmi hazajelölések!!

Keramitizott uccában 5 lakásos jó ház istállóval, nagy kerttel, 50.000 lej évi jövedelemmel 400.000 lejért. — Belvárosban szép kőtős ház parkettás, fürdőszobás lakásokkal és üzletekkel 15.000 lei havi jövedelemmel. — Belvárosban 6 lakásos szép emeletes ház nagy kerttel, 800.000 lejért. — Belvárosban és a belváros közelében magánházak 3-6 szobás, elfoglalható lakásokkal és jövedelmező bérházak nagy választékban olcsón eladók. Értekezni lehet: Haász Albert irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 12.

Belvárosi ujonnan épült modern **3 szobás magánház**

azonnal elfoglalható, eladó. Str. A. Gavra (Csernovics P.-u.) 6.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucurestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86.